

Списание за екология и горско стопанство

Горба

110 години

3⁰⁰ лв.

1/2009

STIHL®

www.stihl.bg

9 770861 757009

www.gorabg-magazine.info

MS 192 T - най-лекият трион на STIHL за поддръжка на дървета

Много лек трион с отлично тегло за единица мощност. Тъй като е конструиран специално за работа в короната на дървото, се използва единствено за поддръжка на

дървета. Позволява много точно водене при рязане. Благодарение на управляваното посредством микропроцесор запалване стартирането е почти

без обратен удар. Много удобен за работа, този модел моторен трион STIHL е предназначен за потребители, занимаващи се професионално с поддръжка на дървета.

Издание на Държавната агенция по горите

Родословното дърво

Общност от хора, свързани професионално, е общност тогава, когато има единен интерес за просперитета на делото, за което работят. С тази идея в края на XIX в. тръгва историята на горската колегия. Коренът, от който отечествената лесовъдска колегия изгражда родословното си дърво, е здрав и то се разпъва буино във времена, когато е сплотена, а не разединена, и когато гради, а не разрушава. Когато забравяме миналото и разрушаваме традицията, само вредим на корена.

На развитието на горската служба има последователност, която я съхранява в историята и я пренася до ден днешен. Създавайки преди 130 г. държавната горска служба, младата българска държава постъпва прагматично, но и далновидно.

Когато малка кохорта лесовъди, завършили в чужбина, внасят европейски опит в горското дело, те стигат до създаване на първата съсловна организация - Българско горско дружество, и започват да издават печатен орган - сп. „Лесовъдец“ (1899 г.). Клонката излиза жилава и жизнеспособна и през 1909 г. лесовъдската колегия основава Дружеството на българските лесовъди и отново има издание - „Горски преглед“. На тези основни клони на нашето родословно дърво, трите юбилейни годишнини, които ще отбележим през 2009 г., порастват други клонки със събития и имена на личности, които сме задължени да помним, ако искаме да сме колегия.

Изучавайки събитията от вековна давност, виждаме не само жизнени клони на родословието на нашата професия, а и откриваме следи от „суховършието“, което през отделни периоди нанася тежки поражения на съсловието. И това е урок, който не трябва да повтаряме, за да няма сухи веки по родословното дърво на българския лесовъд.

Главен редактор:
инж. БОРИС ГОСПОДИНОВ
boris@daq.bg

Редактори:

СВЕТЛАНА БЪНЗАРОВА
light@dag.bg
(водец на броя)

ЕКАТЕРИНА ПОПОВА
eipopova@abv.bg

Литературен
и рекламен сътрудник:
ЮЛИЯ СЪБЧЕВА
yulia_sabcheva@abv.bg

Технически редактор:
ТЕМЕНУЖКА МАРКОВА
nushkamarkova@abv.bg

Фоторепортер:
ЙОРДАН ДАМЯНОВ
jordan.damianov@aby.bg

София 1303, ул. „Антим I“ №17,
тел.: 988-86-42; 989-55-40/б. 212; 213;
тел./факс: 988-04-15.
<http://www.gorabg-magazine.info>
E-mail: gora@dag.bg

BIC TTBBBG22
 IBAN BG39 TTBB 9400 3121 0404 50
 СЖ „Експресбанк“ АД, клон София.
 Печатни коли 4.5. Формат 1/8 от 60/90.

Броят е подписан за печат на
09.01.2009 г. Индекс 20346.

Годишен абонамент - 30.00 лева.
Отделен брой - 3.00 лева.
Отпечатано - „Фатум“ ООД

Подробна информация за дейността на Държавната агенция по горите може да намерите на Интернет адрес www.dag.bg

Броја

2 Д-р инж. Меглена ПЛУГЧИЕВА -
вицепремиер на Република България, пред сп. „Гора“ -
Лесовъдството е инвестиция в бъдещето на страната

4 Събития и личности избледняват, словото остава

7 Изложения - Трофейното дело е във възход

10 2008 - годината, която ще се помни

12 Професионални състезания - Секачи премериха сили

13 Вълнения с Wood- Miser

15 Национални съвещания -
Перспективи за горските пътища

16 Структури към Държавната агенция по горите -
пощенски кодове, названия, ръководители и телефони

19 Институтът за гората на 80 години

22 Делнични срещи - Да - с „Шипкалес“

25 Открит Академичен съвет

26 IFSS разгледа България - маршрути на 36-тия
Международен симпозиум на бъдещите лесовъдци

На корицата

Художник Георги ПЕТРОВ

През тази година ще се използват картини от автори, завършили Лесотехническия университет

CONTENTS

- 2 Php. eng. Meglema Plugchieva - vice premier of Republic of Bulgaria - The forestry is an investment in the future of the country
- 4 The events and people fade away, the words remain
- 7 Exhibitions - The trophy affair is rising
- 10 2008 - the year which won't be forgotten
- 12 Professional three cutters contest
- 13 Excitements with Wood-Mizer
- 15 National meetings - prospects for forestry paths
- 16 Structures of Forestry State Agency
- 19 80 years Institute of the Forestry
- 22 Workday meetings - Yes with „Shipkales“
- 25 Opened Council meet
- 26 IFSA members visited Bulgarian remarkable places

**Д-р инж.
Меглена ПЛУГЧИЕВА -
Вицепремиер
на Република България
пред списание „Гора“**

Лесовъдството е

Д-р инж. Меглена Иванова Плугчиева - Александрова е родена на 12 февруари 1956 г. в Балчик, Добричка област. Средното си образование получава през 1974 г. във Варна в езикова гимназия с преподаване на немски език. През 1979 г. завършва Висшия лесотехнически институт, специалност „Горско стопанство“, профил „Опазване на околната среда“. Работи три години като инспектор в Районната инспекция по опазване на природната среда във Варна. От 1984 до 1990 г. е зам.-директор на Горско стопанство - Варна. През 1989 г. защитава дисертация по проблемите на опазване на горите от замърсяване с тежки метали. От 1990 до 1991 г. работи като експерт по семействане и разсадниково производство в Комитета по горите, а от октомври 1991 до 1995 г. е началник на отдел „Международно сътрудничество“ в Комитета. След парламентарните избори през декември 1994 г. е избрана за народен представител. През 1997 г. отново заема длъжността си в Комитета по горите, но непосредствено след сформирането на новия кабинет на правителството е уволнена. Депутат е в 38-то Народно събрание - ноември 1999 - май 2001 година. От 3 септември 2001 г. е зам.-

министър на земеделието и горите. От 16 ноември 2004 г. е извънреден и пълномощен посланик на Република България във Федерална Република Германия.

От 24 април 2008 г. е избрана от Народното събрание за вицепремиер на Република България.

Д-р Плугчиева специализира през 1991 г. горска екология и устойчиво стопанисване на горите в Института по гората в Гьотинген, Германия. През 1994 г. печели конкурс на Конференцията на Германските академии на науките за специализация по въпросите на законодателството и управлението на горите при различни видове собственост в Университета във Фрайбург. От декември 1996 г. е член на Управителния съвет на Българо-германския форум. От октомври 1997 г. е представител на германската провинция Райнланд-Пфалц за България.

През 2004 г. получава орден „Федерален кръст за заслуги“ - първа степен, от германското правителство. През 2008 г. получава Големия федерален кръст за заслуги със звезда. Автор е на над 20 публикации за екология и горско стопанство. Владее немски, английски и руски език.

Семейна, с две деца.

- През тази година се навършват 130 години от създаването на централната горска служба, 110 години от началото на горския печат и 100 години на професионалната лесовъдска организация. Какво бихте казали на нашата колегия по повод на тези годишнини?

- Годишнините са впечатляващи и говорят за една много богата традиция, за много опит и постижения, към които ние трябва да се отнасяме с голямо уважение и респект. Тези постижения са безспорни и състоянието на нашите гори потвърждава това. В същото време трябва да признаем, че съм обезпокоена от настоящето, а за да имаме по-добро бъдеще, трябва да решим днешните проблеми. Моят апел към лесовъдската колегия е да бъде върна на добрите и съзидателни традиции и на принципа, че лесовъдската професия е призвание и отговорност. Отговорност, която сега расте с предизвикателствата на времето и с всичко, свързано с ангажиментите на европейската и световната общност по опазване на климата. Затова подчертавам, че е наложително българските лесовъди да останат верни на традициите и да бъдат достойни за предизвикателствата на настоящето и на бъдещето.

инвестиция в бъдещето на страната

- Какъв бе акцентът на работата Ви като вицепремиер на Република България през отминалата година и какъв ще бъде през настоящата?

- Задачата, която ми бе поставена с поемането на този пост, бе свързана с по-доброто управление на процесите по използване на средствата от европейските фондове, както и осигуряване на по-добър контрол и на по-добра координация между управляващите институции, на по-добър диалог и комуникация между тях и обществото. Разбира се, и с Европейската общност, изобщо - една комплексна и много отговорна задача. Мога да кажа, че има напредък при предсегдинителните програми. Още по-добър резултат постигнахме при средствата по оперативните програми, структурните фондове и кохезионния фонд. Веднага трябва да се подчертае обаче, че това е само едно добро начало - и то в процес на развитие, което трябва задължително да продължи с това темпо, с тази амбиция и прозрачност при ангажираност, политическа воля и приобщаване на всички структури на гражданското общество. Не може да се счита в никакъв случай, че е постигнат максимумът. Имаше голямо изоставане, голямо натрупване на проблеми, на слабости, на нередности, така, че в тези шест месеца от отминалата година решавахме двойна задача - от една страна, за преодоляване на нередности, пропуски, злоупотреби със средства, а от друга - за промяна, реструктуриране, укрепване на административния капацитет, засилване на контролните механизми и осигуряване на максимална прозрачност при управлението на средствата. И в същото време - реално изпълнение на

процедури и ангажименти. Може да се каже, че има увеличаване в пъти на средствата, които са договорени само за половин година, в сравнение с един 18-месечен период след присъединяването ни. За периода от 1 януари 2007 г. до май 2008 са били договорени общо 78 млн. лева. Към края на декември 2008 г. - само за 5-6 месеца, са сключени договори за 1.786 милиарда лева. Кое то безусловно показва, че системите могат да работят. Просто трябва да разбера, че тези процедури, тези правила трябва да бъдат спазвани ежедневно. Да се работи постоянно - много добросъвестно и прозрачно, при стриктен контрол, за да имаме гарантиран успех и заради Европейската комисия, а заради нас самите.

По отношение на санкциите? Трябва да кажем, че те са предхождани от действия с елементи на посещаване от страна на Комисията още през първите месеци на 2007 г., през цялата 2007 и началото на 2008 година. Но това посещаване явно е било подценявано от българските институции и естествено са последвали санкции. Европейската комисия в своята 50-годишна история е разработила всички механизми за защита на интересите на общността и за максимално стриктно и прозрачно използване на средствата от европейските фондове и сега ги доуствършенства. И трябва да се добави, че тези механизми стават все по-строги, а средствата - все по-малко. Заради това трябва да бъдем изключително прецизни, внимателни и много точни.

- В края на миналата година бе стартиран договор „Подпомагане на реформите в горския сектор“. Какво се цели с него?

- Специално за горския сектор смятам, че бе наложително да се направи един преглед на отрасъла, да се направи анализ на системата и на базата на анализ да се предложат корективни мерки и действия за подобряване на цялостното състояние. Смятам, че в последните 3-4 години направените стъпки за промяна в законите както за горите, така и за лова, не се основават на анализ, не почиват на ясна база и отразяват в много по-голяма степен чисто субективни или политически виждания и решения, което не смятам че е добре за отрасъла като цяло. Той, както знаем, е пряко свързан с останалите сектори на българската икономика и има сериозна икономическа и социална значимост и още по-голяма - екологична. Така че не може с лека ръка да се пренебрегва или пък да се субективизира политиката в този сектор, защото последиците могат да бъдат много тежки.

- Приемате ли като лесовъд и дългогодишен експерт и ръководител в системата на горите промените в горското и ловното законодателство?

- Тези промени предизвикват остра обществена реакция поради факта, че не почиват на анализ, нямат обективна обосновка. Липсва анализ - икономически, лесовъдски, социален, не са взети под внимание мненията на експертите от различните подсектори и съответно на обществото и неправителствените

(Продължава на стр. 29)

През тази година се навършват 13 десетилетия от създаването - през 1879 г., на централната горска служба в България. Това, че тя е една от първите централни държавни администрации в младата държава, недвусмислено потвърждава какво е било значението на горите. През следващите години горската администрация е променяна много пъти, горските служители през едни периоди са възхвалявани и подпомагани в съзидателното си дело, през други - отричани и потискани. В крайна сметка лесовъдите успяха да превърнат опороената в началото на миналия век България в китна земя. Именно това преобразяване на страната е признато за едно от значимите събития в българската история през XX век.

През тази година ще посветим част от страниците на сп. „Гора“ както за историята на централната горска служба, така и за събития, свързани с другите значими годишнини - 110-та на горския печат, 100-та на лесовъдското сдружение, 100-та на синдикалната организация.

Лесовъдската колегия трябва да се гордее, защото тя има не само богата и интересна история, но притежава пълен и подреден книжен фонд от периодични и неперидични издания, съхраняващи тази история.

Горската гилдия е само една шепа хора, но следите от нейната дейност са из територията на цялата страна. Следи - в пряк смисъл, като залесявания, техникоукрепителни съоръжения, лесопаркове и т.н. В преносен - като паметни знаци - плочи, надписи, барелефи, чешми, посветени на делото на лесовъди и горски работници. В това отношение е похвална инициативата на Съюза на лесовъдите в България в чест на годишнината да се поставят 100 паметни знака. Паметта на нашите предшественици заслужава това.

Списание „Гора“ се стреми да поддържа горската фактология и затова, в навечерието на годишнините, нека надникнем в списъците с промените на централната горска служба и на нейните ръководители.

ГОРСКАТА СЛУЖБА

През 1879 г. се създава самостоятелен сектор „Надзор на лесовите“ към Отделението на държавните имоти и рудите в Министерството на финансите. Важно е да се подчертае, че за охраната на горите още през 1878 г., буквално веднага след деня на Освобождението, са създадени охранителни звена от пеши и конни горски стражари към местните администрации. След 1881 г. в регионите вече има и горски надзиратели, а малко по-късно и щатни лесничей. До 1883 г. горите продължават да са сектор, но в Отделение за държавните имоти, горите, земеделието и търговията към Министерството на финансите.

От 1883 г. в новооткритото Министерство на търговията и земеделието централната горска служба се нарича „Държавни, общински и частни гори“. Започнало е изготвянето на лесоустройствени програми и планове, по които да се стопанисват горите. През 1885 г. горската служба е преименувана в Отделение за горите. През 1897 г. се приема третият Закон за горите. Откриват се 12 районни служби с по един горски инспектор, а за всяка околия - по един лесничей.

С четвъртия Закон за горите от 1904 г. се откриват общинските лесничейства. Подобаващо внимание се отделя на залесяванията и борбата с ерозията, която от следващата 1905 г. става важна част от държавната политика с откриването на първото Бюро за укрепява-

не на пороищата и залесяването.

През 1908 г. Отделението за горите е преустроено в „Гори, лов и риболовство“ с директор, главен инспектор и двама помощници. На следващата година към отделението се създават три бюро - за експлоатация и размножаване на горите, за арондиране, ограничаване и устройство на горите, за укрепяване и залесяване на пороищата. През 1911 г. се откриват първите реверни (технически) лесничейства.

От 1912 г. Министерството променя името си на Министерство на земеделието и държавните имоти (МЗДИ)

Събития и изследняват,

**Инж. Борис ГОСПОДИНОВ -
главен редактор на списание „Гора“**

с Отделение на горите, лова и риболовството, от което впоследствие отпада думата риболовство. Административните лесничейства вече са 43, а реверните - 7.

Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война поставят страната на военни релси, но в горите създаването на административни и реверни лесничейства и на секции за борба с ерозията продължава. До 1922 г. лесничействата са 57 административни и 18 реверни. Открити са и още 9 горски инспекции и 2 бюро за таксация на горите.

През 1934 г. отново има Отделение за горите, лова и рибарството, което през 1940 г. прераства в Отдел за горите при Министерството на земеделието и държавните имоти.

През 1941 г. е вече Дирекция на горите и лова.

През 1947 г. новата Конституция обявява всички гори за държавни. Районните горски инспекции се преименуват в районни дирекции по горите, лесничействата стават държавни горски стопанства. Центърът е в Министерството на земеделието и горите.

През 1949 г. се създава самостоятелно Министерство на горите, просъществувало до 1951 г., когато се създава Управление „Горско стопанство“ към Министерския съвет. Дърводобивът преминава към Министерството на тежката промишленост.

През 1957 г. горите отново са прикачени към Министерството на земеделието и горите. Структурите по места са окръжни управления по горско стопанство и горски стопанства.

През 1960 г. към Управлението на горите към Министерството се връща дърводобивът.

През същата 1960 г. се създава Главно управление на горите към Министерския съвет със структури - окръжни управления на горите и горски и ловни (две) стопанства. През 1962 г. - Комитет по горите и горската промишленост към Министерския съвет. Към Комитета са включени дървообработващата и мебелната промишленост.

От 1966 г. - Министерство на горите и горската промишленост е с районни дирекции по горите, горски и ловни стопанства, държавни стопански обединения (ДСО) - „Стара планина“ (за дървообработващата промишленост), „Мебел“, „Целулоза и хартия“, а от 1968 г. се прибавя и организацията за дърводобива в Коми - Дирекция „Задграничен дърводобив“, която от следващата

година прераства в ДСО „Заграничен дърводобив и строителство“.

През 1971 г. - Министерство на горите и опазване на природната среда, с комбинати по дърводобив и дървообработване, районни инспекции по горите и опазване на природната среда, горски и ловни стопанства и държавни стопански обединения по горска промишленост. През 1976 г. опазването на природата се отделя от горите и ведомството отново придобива наименование Министерство на горите и горската промишленост - с горскостопански комбинати (ГСК), горски и държавни

личности словото остава

ловни стопанства, ДСО.

След почти 10 години на устойчива дейност Министерството се закрива и през 1986 г. се създава Асоциация „Горско стопанство и горска промишленост“ към Министерството на земеделието и горите.

На следващата - 1987 г., Асоциацията преминава към Съвета по селско и горско стопанство при Министерския съвет с регионални структури - държавни фирми по

горско стопанство и дърводобив и горски и държавни ловни стопанства.

През 1990 г. се създава Комитет по горите и горската промишленост към Министерския съвет.

От 1991 г. той е Комитет по горите, структуриран с районни дирекции по горите, фирми за търговия, плащане и услуги, държавни лесничейства, 9 малки държавни дивечовъдни бази (34-те държавни ловни стопанства са закрити).

През 1997 г. горите са вече в състава на новосъздаденото Министерство на земеделието, горите и аграрната реформа като Национално управление по горите. През 1999 г. „аграрната реформа“ отпада от името на Министерството, горските стопанства са реструктурирани в държавни лесничейства и горско-търговски фирми, които впоследствие биват приватизирани. Поделенията са регионални управления на горите и държавни лесничейства. През 2002 г. се възстановяват ловните стопанства като държавни дивечовъдни станции.

От 18 юли 2007 г. държавните гори се управляват от Държавна агенция по горите, като със Закона за горите от 2008 г. регионалните и местните поделения са районни дирекции по горите, държавни горски и държавни ловни стопанства.

Колко са промените на централната горска администрация за 130 години?

Двадесет и пет. Дали са били необходими и коя все пак е най-подходящата форма за съществуването на действено и ефективно работещо ведомство?

След толкова много години, през които знаем какво и

как е свършено, отговорът е ясен. Ако самостоятелната горска администрация се запази поне в следващите 10 години, България ще стабилизира устойчивостта при стопанисването на горите, която включва както равномерност и постоянство в ползването, включително в недостъпните сега масиви, така и изграждането на оптимална инфраструктура в горския фонд.

РЪКОВОДИТЕЛИТЕ

Горските администратори от създаването на службата до средата на миналия век са: Михалаки Георгиев - писател и общественик, първият началник на горската служба, Стефан Дончев, който е първият български младеж, завършил лесовъдство в чужбина - през 1876 г. в Кралската земеделска академия в гр. Проскау, Прусия, Стоян Брънчев - вторият лесовъд, завършил през 1889 г. в университетата в Мюнхен, Йордан Митрев, Константин Байкушев, Тодор Димитров, Тома Захариев, чието име се свързва с навлизането на науката в изучаване на процесите в горското стопанство, Тодор Куманов, Георги Петров, който има

изключителен принос и за горския печат, и за лесовъдската съсловна организация, Трифон Чачев, Димитър (Тако) Григоров, Димитър Загоров, който заема поста през 1936 г. и остава ярка следа в борбата с корупцията с въвеждането на строг контрол в стопанисването на държавните и общинските гори, Илия Стоянов, Юли Михайлов, Васил Серафимов, който до 1954 г. заема постове на зам.-ръководител в съответните горски ведомства. През 1949 г. на самостоятелното Министерство на горите ръководител е Георги Попов, който не е лесовъд. От 1951 до 1971 г. ръководител на централното горско ведомство, претърпяло няколко преобразувания, е акад. Мако Даков. Заместници са инж. Петко Грозев (1951-1957), инж. Йордан Петков (1957-1976), инж. Сава Шиваров (1964-1971), инж. Иван Груев, който е един от ръководителите с най-дълъг стаж като заместник в централно ведомство (1965-1986), като след това става първи ръководител.

От август 1971 г. до март 1986 г. министър е Янко Марков, юрист, член на тогавашния Български земеделски народен съюз. Заместник-министри по негово време са инж. Йордан Петков, инж. Иван Груев, инж. Христо Вълчовски (1974-1979), инж. Димитър Тасев (1979-1986), инж. Найден Тодоров (1974-1984), инж. Стамен Стаменов (1977-1984), Васил Костадинов (1979-1984), инж. Лазар Пангеv (1984-1986), след което е зам.-министър на Министерството на земеделието и горите, а впоследствие - зам.-председател на Съвета по селско и горско стопанство към Министерския съвет, проф. Тачо Илиев (1984-1988), както и Никола Матев като зам.-министър за околната среда (1971-1976), и инж. Георги Начков - ресорен за водите през същия период. През 1976 г. се разкрива длъжност главен секретар на ведомството, на която е назначен инж. Лазар Пангеv (1976-1981), а след него Никола Василев (1981-1988).

От октомври 1986 г. до 1 април 1990 г. председател на Асоциация „Горско стопанство и горска промишленост“ е инж. Иван Груев. Негови заместници са инж. Димитър Тасев, инж. Стефан Манолов, проф. Тачо Илиев, инж. Енчо Москов, инж. Михаил Обецанов, а главен секретар е Никола Василев.

От 1 април 1990 г. до 21 януари 1991 г. председател на вече Комитет по горите и горска промишленост, е инж. Любен Ванчев. Заместници са инж. Лазар Пангеv, инж. Валентин Карамфилов и инж. Енчо Москов, а главен секретар - г-р инж. Георги Стенин.

Следващият ръководител - на Комитета по горите, е проф. Иван Раев (21.01.1991 - 8.10.1992). Негови заместници

са инж. Валентин Карамфилов и инж. Богдан Богданов, а главен секретар - инж. Иван Пенков.

На 8 октомври 1992 г. за председател на ведомството е назначен агрономът ст.н.с. Николай Матаков със заместници - ст.н.с. Иван Маринов и инж. Борис Бузов, и главен секретар - инж. Атанас Симеонов.

От 14 юли 1993 г. до 27 януари 1995 г. ръководител е инж. Христо Тодоров. Новото лице в екипа от 13 септември 1993 г. е доц. Величко Гагов на мястото на ст.н.с. Маринов.

Известно време след това - до 30 март 1995 г., и.г. председател на Комитета е г-р инж. Г. Стенин. Титуляр от 30 март става инж. Валентин Карамфилов със заместници г-р инж. Георги Стенин и г-р инж. Иван Костов и главен секретар - инж. Иван Пенков. Създава се длъжност секретар на ведомството - инж. Атанас Дарганов.

От 18 февруари 1997 г. екипът е освободен, а за председател на Комитета по горите е назначен инж. Константин Икономов. Заместници са инж. Ромил Бобев и инж. Добромир Добрев. Главен секретар е инж. Валентин Новаков, а секретар на ведомството - Марияна Лукова.

В края на май Комитетът, междувременно преименуван в Главно управление, после - отново в Комитет, е закрит и от 2 юни инж. Икономов е назначен за зам.-министър на новосъздаденото Министерство на земеделието, горите и аграрната реформа и за началник на Главно управление по горите, което от 13 август се установява като Национално управление по горите (НУГ). Заместниците са трима - инж. Тодор Георгиев, инж. Добромир Добрев и юристът Михаил Кожарев. От статистическа гледна точка трябва да споменем, че н.с. инж. Мирослав Якимов изпълнява от 1 юни до 7 юли 1997 г. длъжността ръководител на горите поради заболяване на титуляра. На 2 декември 1997 г. за изпълняващ длъжността началник на НУГ е назначен инж. Добромир Добрев. Негови заместници от 15 декември стават ст.н.с. Васил Стипцов и инж. Атанас Симеонов.

На 3 ноември 1998 г. вакантната длъжност зам.-министър на земеделието, горите и аграрната реформа се заема от инж. Милко Станчев, който става и началник на НУГ. Заместници са ст.н.с. Васил Стипцов и инж. Добромир Добрев. Третият заместник - инж. Тони Кръстев, е назначен на 10 юни 1999 година.

От 15 септември 2000 г. инж. Милко Станчев остава на длъжността зам.-министър (до 25 юли 2001 г.), а инж. Тони Кръстев е назначен за началник на НУГ, заемайки длъжността до 10 септември 2001 година. Длъжността „зам.-началник“ се закрива, а „главен секретар“ се възстановява. Тя се заема от доц. Васил Стипцов - до 24 септември 2001 година.

На 3 септември 2001 г. за зам.-министър на земеделието и горите е назначена г-р инж. Меглена Плугчиева, която работи до 8 ноември 2004 г., когато заминува за посланик на Република България в Германия. От 24 април 2008 г. се завръща в страната и е назначена за вицепремиер.

Началник на Националното управление по горите от 10 септември 2001 г. става инж. Илия Симеонов, който остава на тази длъжност до 25 септември 2007 година. Главен секретар на ведомството от 1 октомври 2001 г. до 30 януари 2006 г. е инж. Димитър Баталов. От 30 януари длъжността заема инж. Валентина Маринова.

От 15 декември 2003 г. за зам.-началник е назначен инж. Росен Попсабов.

На 2 септември 2005 г. зам.-министър на земеделието и горите става доц. Стефан Юруков. От 19 юли 2007 до 25 септември е зам.-министър на преобразуваното Министерство на земеделието и продоволствието.

От 25 септември 2007 г. е назначен за председател на създадената самостоятелна Държавна агенция по горите. За зам.-председатели на Агенцията от 5 ноември 2007 г. са назначени инж. Илия Симеонов, инж. Росен Попса-

вов и инж. Йордан Радославов. Главен секретар е инж. Валентина Маринова.

Колко ръководители са управлявали централната горска служба през отминалите 130 години? Какъв е техният принос - позитивен или негативен, за развитието на горското ни стопанство?

Неугасващият пламък на историята, в частност на горската, е именно това - след даден анализ или събитие да се откриват нови теми за изследване.

С удовлетворение трябва да отбележим, че лесовъдската колегия е значително напреднала по отношение на съхраняване на горската си история. Десетки регионални и национални издания пазят късчета от това, което се е случвало през отминалите 130 години.

Годишнината от създаването на централното горско управление посрещаме с няколко нови книги - издадени през първите години на ХХІ век, обхващащи основни направления и теми от горския сектор - „Укротените пороци в България“, „100 години борба с ерозията“, „Горите и горското стопанство на България през ХХ век“, „Ловното стопанство на България“, „Дейци и учени от горското стопанство на България, родени до 1940 година“, „Българските дърводобивници в Коми - покорители на тайгата“, „Дърводобивът в България през ХХ век“. Има готовност за написването на книга по темата лесозащита. Ако се разработи по-всеобхватно и историята на лесоустройството, което през 2011 г. навършва 110 години, действително лесовъдското съсловие ще се сдобие с изключително пълен набор от издания, съхраняващи националната горска история.

За регионалната история има още какво да се желае. Колегията от Великотърновската дирекция по горите вече има книга, обобщаваща постигнатото от лесовъдите в поделенията. На крачка от тях са бургаската и варненската колегия с чудесни издания за регионите си, от които, с неголеми допълнения и подредба, могат да се създадат книги, обединяващи регионалната история с наметната на местните структури и хората, работили и работещи в тях. В момента блоговеградските лесовъди обобщават данни за своето минало и имат готовност за оформяне на издание.

Дори бегъл, погледът към службите и ръководителите на регионално ниво предизвиква интерес. Ето и пример с Пловдив. Началник на Окръжно управление на горите в годините преди 1951 г. е инж. Ламбри Томов. От 1951 до 1953 г. е инж. Димитър Стефанов. Следват - инж. Янко Узунов (1953-1958), инж. Георги Кабарджиков (1959-1960), инж. Стою Колев (1960-1971), отново инж. Узунов (1971-1978). След него е инж. Тони Лилов, който ръководи, в зависимост от промените на структурите, горскостопански комбинат и държавна горска фирма „Средна гора“ от 1978 до 15 април 1991 година.

От 15 април 1991 г. до 28 декември 1992 г. главен директор на Районната дирекция по горите е г-р инж. Иван Костов. Следват инж. Добромир Добрев (28 декември 1992 - 9 юли 1995), инж. Георги Каменов (до 21 март 1997), инж. Станислав Благоев (до 29 април 2002), като началник на Регионално управление на горите. Инж. Мехмет Велият е следващият началник от 29 април 2002 до 2 юни 2003 г., когато е назначен в Пазарджишкото горско управление. От 9 юни до 3 септември 2003 г. длъжността изпълнява инж. Гено Михалски, като от 3 септември титуляр е инж. Тодор Негов.

В редакцията все още не разполагаме с данните за всички регионални структури, но убеден съм, че те трябва да се подготвят и запазят.

Защо?

Защото животът така е устроен, че събития и личности избледняват. Остава словото.

Б.а. За забелязани неточности и пропуски моля информирайте в сп. „Гора“ на тел.: 02 9 888 642.

Трофейното дело е във възход

От 29 октомври до 2 ноември 2008 г. в Палата №7 на Пловдивския международен панаир бе проведена Петата национална трофейна изложба, организирана от Националното ловно-рибарско сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България“ и Държавната агенция по горите, под патронажа на президента на Република България Георги Първанов. Изложбата бе добър завършек на честванията на 110-годишнината от създаването на сдружението на българските ловци.

Бяха показани 340 ловни трофея, сред които бе новият национален рекорд от сръндак, както и световният рекорд на роза от благороден елен, отстрелян през 1988 г. край Силистра и оценен през 1990 г. от международно жури с 273.60 точки. С малки изключения, трофеите, показани на тази изложба, са добити през последните 10 години. Оценките им даде международно жури с председател г-р Карл Майнхофер от Австрия, експерт в Международния съвет по лова и опазване на дивечата (CIC).

Трофеите от благороден елен бяха 52, от лопатар - 10, муфлон - 5, сръндак - 67, дива коза - 5, дива свиня - 148, 8 кожи и 22 черепа от дива котка, 7 кожи и 16 черепа от вълк. Всички трофеи са собственост на български ловци и са добити на територията на страната. Златните медалисти са 110, сребърните - 74, и бронзовите - 75. Всичко това е безспорен показател, че възможностите на българското ловно стопанство за отглеждане на елитни дивечови популации се възстановяват успешно.

В централната част на изложбена-

та зала бе оформен огромен кът, представляващ хълмче, по което - от основата до върха, бяха поставени препарирани животни и птици от 30 вида - благороден елен, мечка, дива свиня, сърна, дива коза, лисица, язовец и други. Не липсваше и езерце с риба. За създаването на къта се бяха потрудили ловци от Пловдив, служители от горите и най-вече - от Държавното ловно стопанство „Витошко-Студена“, което има опит в изграждането на подобни експозиции на национални и международни изяви.

В залата бе организиран и кът на Издателската къща „Наслука“, която предлагаше богата книжнина, периодика, календари и нагледни материали на ловна тематика.

На изложбата, открита от гоц. Стефан Юруков - председател на Държавната агенция по горите, присъстваха (отляво надясно на сн. 1): гоц. Христо Михайлов - председател на УС на НЛРС-САРБ, Георги Гергов - изпълнителен директор на Международния панаир, Ина Филипова - кмет на район „Северен“ - Пловдив, проф. Нино Нинов - ректор на АТУ и президент на Световната

комисия по оценка на ловни трофеи, гоц. Стефан Юруков, гоц. Васил Паница - народен представител и председател на ЛРД „Сokol“ - Пловдив, инж. Михаил Бояджиев - зав.-отдел „Лов“ в Съюза и водещ организатор на изложението, Иван Соколов - главен директор на Международния панаир.

Първата национална трофейна изложба в България датира от 8 октомври 1938 година. Уредена е в София, в Докторската градинка, на мястото на построената след това Народна библиотека. Втората е през 1984 г. във Велико Търново по повод на 100-годишнината от създаването на местното ловно дружество. Третата е през 1996 г. в Пловдив, четвъртата през 2004 - в София. Съюзът е организиран трофейни изложби и през 1963, 1967, 1972 г., с които успява трайно да промени отношението на българския ловец към ловния трофей. Но значимата промяна в ловното дело у нас настъпва след провеждането през 1981 г. на Световното ловно изложение в Пловдив, което по мащаби и присъствие остава ненадминато в ловната история досега. Заедно с приетия на следващата година нов Закон за лова това събитие се оказва повратна точка към последващото възходящо развитие на ловното дело у нас, извело България към края на 80-те и началото на 90-те години за водеща международна ловна дестинация.

Подобна надежда - страната отново да стане водеща в света в трофейното дело, изрази гоц. Христо Михайлов на проведената пресконференция по повод изложбата. Той направи паралел с ЕХРО'81 и приетия ловен закон през 1982 г. със сегашна-

та ловна изложба и направените седмица преди това промени в Закона за лова и опазването на дивеча. - Събитието се повтарят и надеждата е България да заеме водещо място след десетина години поне в Европа. Всичко имаме - и природа, и качествен дивеч, и подготвени специалисти, отлично взаимодействие с държавния орган, остава да се хванем здраво ръка за ръка и да свършим това дело, което природата и дивечът заслужават - отбеляза доц. Михайлов. - Голямата новина е - каза той, - че на Петама национална трофейна изложба в Пловдив ние виждаме новия национален рекорд на европейска сърна. Потвърдена от международното жури, оценката на българската национална комисия посочи 188.84 т. До този момент, в цялата история на ловното ни дело, няма по-добър трофей. Той е нашата гордост. Добит е от ловец от Етрополе, на територията на Етрополското ловно сдружение.

На пресконференцията проф. Нино Нинов също взе отношение: „Тези изложби и показваните трофеи не са някаква самоцел, някаква лична изява да видим кой е отстрелял най-едрото животно. Смисълът е да запазим данните от оценката на всеки един трофей и данните за това къде, кога и кой го е отстрелял. Така ние запазваме във времето една информация за състоянието на дивеча. През 1937 г. България участва в Първото световно ловно изложение, показва световен рекорд на мечка. Трофеят от благороден елен, който експонира страната, е с оценка 202 т. Впоследствие имаме над 20 трофея с над 250 точки. Притежаваме световния рекорд. Това говори, че през тези 50-60 години стопанисването на благородния елен у нас е на изключително високо ниво, за да може да поддържа такива жизнени популации. България има и най-добрата популация на дива свиня - със

Директорът на ДГС - Земен, инж. Петър Савев бе горд със своя трофей, който се оказва националният рекорд на кожа от вълк, оценен със 104.40 т.

световни рекорди на трофеи. Тези трофеи са добити от животни, живели на свобода при естествени условия. В качеството ми на президент на Световната комисия по оценка на ловни трофеи в Европа искам да отбележа, че има увлечение за фермерно възвъждане на дивеч в съвсем ограничени площи, което не отговаря на нашите изисквания и критерии за оценка. Най-важното условие, за да се измери един трофей, е той да има изяснен произход, да се знае кой, къде и как го е добил. Говорим за генетичен ресурс, от който може да получим връх само ако има условия и развита дивечова популация. В това е смисълът на трофейното дело - очертава нивото и на-

соките за стопанисване на дивеча.“ Зам.-председателят на ДАГ инж. Йордан Радославов отбеляза в своето изказване: „Тази година се очерта като стабилна и с възходяща тенденцията за успешно развиващия се у нас ловен туризъм, респективно - трофейното дело. За миналата година (бел.ред.: 2007 г.) приходите бяха почти 5 млн. лв., през 2008 ще бъдат по-големи поне с половин милион. Добити са 115 трофея от благороден елен, от които 32 % са със златни медали. Едва 10 % са без медал. С промените в Закона за лова и опазването на дивеча нараства възможността не само държавните ловни стопанства и националното сдружение, а и нови, надяваме се,

атрактивни дестинации за лов, обезпечавани от предприемачи, да стопанисват дивеча. Очакваме обемът на ловния туризъм като цяло да се повиши и като качество, и като количество.“

Народният представител доц. Васил Паница сподели: „Аз лично със съжаление констатирам, че държавата фактически абдикира от тази зона в държавните ловни стопанства. С измененията в ловния закон се дава възможност на частни инвеститори да стопанисват дивечовъдните участъци към държавните горски стопанства. Вероятно някои ще тръгнат напред, а други ще изтребят това, което е останало. Разрешава се и на 22 държавни ловни стопанства да сключват договори с частни лица за отдаване на ловностопанската дейност за срок от 15 години. С голямо усилие в Народното събрание успяхме да спасим 15 стопанства, които да останат под юрисдикцията на държавата. В първоначалните проекти абсолютно всички се „слагаха на масата“. Затова казвам, че държавата фактически абдикира. Мое мнение бе да настъпи плавно този процес. Да се предоставят по-малко държавни

стопанства и да се види резултатът. Сега само 15, и то не най-добрите, останаха държавни. Да се нагряваме, че повечето от тези частни инвеститори ще покажат добри мениджърски умения и добра воля за позитивно развитие на нашето ловно стопанство.“

В програмата на ловното изложение на 30 октомври бе включено провеждането на Национално съвещание по проблемите на дребния дивеч. Целта му бе да постави на дневен ред въпросите, свързани със състоянието на този дивеч - фермерно произведените птици и заекът, да набележи перспективите за развитие на техните запаси. Бяха представени 7 доклада, засягащи развъждането и разселването на фермерно произведени птици; болестите по тези птици; условията за постигането на ефект от разселването при тракийския кеклик; състоянието и тенденциите на запаса и ползването на заека; възможностите, които предлагат европейските фондове и програми.

На 1 ноември организаторите посрещнаха ученици от 1 до 5 клас, за които специално бяха организирани викторини и атрактивни забав-

Националният рекорд от европейска сърна е отстрелян от ловеца Светослав Ангелов от Етрополе

ления за опознаване на природата и дивечовото богатство на страната. Забавно-състезателната програма „Детето и дивата природа“ предложи много награди и незабравими преживявания.

Изложбата бе посещена от много граждани и гости на Пловдив. Голяма част от тях, особено от по-младото поколение, споделяха, че изпитват гордост, запознавайки се с историята и възможностите на България като световна ловна дестинация.

Екип на сп. „Гора“

Отминаващата 2008 г. ще остане в горската история като година, през която се случиха важни неща. След създаването през 2007 г. на самостоятелно централно управление - Държавната агенция по горите, през тази година Народното събрание прие, а Министерският съвет утвърди най-важните законодателни и нормативни актове, определящи дейността на горския отрасъл.

На **14 април** бе приет Закон за изменение и допълнение на Закона за горите (обн. в бр. 43 на „Държавен вестник“), с който се възстанови изконното право на лесовъдите, доказвано нееднократно през 130-годишната история на държавната горска служба, да имат професионална и административна самостоятелност, икономически възможности, териториални правомощия, специализирани структури и фондове, за да пазят всеотдайно и стопанисват пълноценно повереното им национално богатство. Според Закона държавните горски и ловни стопанства стават самостоятелни юридически лица със статут на държавни предприятия. Създаде се и Националният фонд „Българска гора“ като юридическо лице - второстепенен разпоредител с бюджетни кредити. Регионалните управления на горите се преобразуваха в регионални дирекции по горите, които осъществяват управлението на държавния горски фонд, контрола по изпълнението на дейностите на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, както и контрола по изпълнение на дейностите в горския фонд - собственост на

2008 - ГОДИНАТА, КОЯТО ЩЕ СЕ ПОМНИ

физически, юридически лица и общини. В рамките на така функциониращата тризвенна структура контролните функции се осъществяват от държавната администрация чрез Държавната агенция по горите и регионалните дирекции по горите, а стопанските функции - от държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, които ще извършват значителна част от предвидените лесовъдски дейности чрез възлагане на частни фирми за изпълнение.

На **25 септември** с Постановление № 236 Министерският съвет утвърди новия Устройствен правилник на горското ведомство (обн. в бр. 86 на ДВ). Числеността на Регионалните дирекции по горите е определена на 1950 служители, на Националния фонд „Българска гора“ - 27, на специализираните териториални звена, в които са 11-те природни парка, семеконтролните, лесозащитните, опитните станции, тополовото стопанство, научноизследователската станция по дивеча и сп. „Гора“ - общо 300.

На **8 октомври** с постановление № 242 на МС (обн. в бр. 89 на ДВ) става реалност и Правилникът за прилагане на Закона за горите, с който се регламентира и подзаконовата нормативна уредба, съществено важна за разгръщане на дейностите в горите.

На **21 октомври** в бр. 91 на ДВ е обнародван приетият от 40-то Народното събрание на 9 октомври Закон за лова и опазване на дивеча. Този закон предоставя възможността частни инвеститори да се включат в развъждането и стопанисването на дивеча. Очакванията са по-пълноценно да се използват благоприятните природни дадености на страната за развитие на ловния туризъм и трофейното дело.

Така пред прага на своята 130-годишнина централното горско ведомство и лесовъдската колегия получиха както административна и стопанска самостоятелност, така и обновена законова и подзаконова нормативна уредба.

През 2008 г. редица събития съпътстваха живота в горския сектор и оставиха трайна следа.

На **18 март** президентът Георги Първанов официално обяви президентската инициатива „Хубава си, моя гора“, целта на която е грижата за гората да се превърне в обща кауза за всички поколения българи. Той подчерта необходимостта от промяна в отношението към българската гора. То да бъде насочено не просто към количественото ѝ съхранение, а към подобряване в качествен аспект и към създаване на нова атмосфера и нова култура. За реализирането на всичко това държавният глава недвусмислено гласува доверие на лесовъдската колегия.

На **8 февруари** се навършиха 40 години от началото на изпълнението на Спогодбата за гърводобив на територията на Коми АССР, подписана на 3 декември 1967 година. С тази спогодба се нормализира ползването в нашите гори, даде се възможност за разгръщане на лесовъдския потенциал за широкомащабни залесявания в България, като в същото време лесовъдите и работниците в Коми осигуряваха суровина за промишлеността. За 27-те години присъствие на българите в Коми са доставени за страната над 21 млн. м³ гървесина. Построени са 4 селища, изградена е инфраструктура. Събитието бе отбелязано на **13 септември** край яз. „Копринка“ с грандиозен събор от над 5000 души.

Тазгодишната Седмица на гората се проведе **от 7 до 13 април**, като мероприятията стартираха на 4 април със създаването на „Гора на журналиста“ на Витоша, а символично завършиха на 12 април в гр. Сангански с оформянето на „Алея на дипломата“. Отличителното бе, че и през останалите дни залесяването действително се превърна в общонародно дело. Мотото „Да посадиш гърво, да отгледаш надежда“ се преобрази в многобройни варианти и хиляди граждани залесяваха фиданки.

През Седмицата на гората бяха открити и два мемориала - в памет на делото на залесителите на водосбора на яз. „Искър“ и на лесовъда Димитър Дамянов, променил облика на Джебел.

През годината бе почетена паметта на нашите изявени ръководители и лесовъди - акад. Мако Да-

ков, на който на **7 май** в с. Реселец бе открит бюст-паметник, и на инж. Стамен Димитров, с изграждането на мемориален кът с паметник с барелеф край Брезник, открит на **24 октомври**. На **12 юли** в с. Русаля, Великотърновско, бе поставена паметна плоча на родната къща на инж. Георги Петров, един от лесовъдите с най-значим принос за развитието на горското дело през първата половина на миналия век. А на **4 април** на тържествен факултетен съвет на Факултет „Горско стопанство“ бе отбелязан изключителният принос за горите на Димитър Христов, 6 пъти министър и 8 пъти народен представител. По негово време през 1925 г. е организиран първият Празник на залесяването, полагат се началата на висшето лесовъдско образование и на първия общодържавен план за залесяване.

Активността на колегията за съхраняване на горската история и паметта на бележитите ни предшественици е изключително похвална и трябва да продължи и през новата 2009 година. Изданията на Държавната агенция по горите с определена историческа ценност се обогатиха през годината с още няколко заглавия - „Българските дърводобивници в Коми - покорители на тайгата“, „Апостоловата гора“, „Дърводобивът в България през XX век“.

От 7 до 10 април в София се проведе XX сесия на Силва Медитеранеа, като нейното председателство се оглави от български лесовъд - инж. Спас Тодоров. **От 28 до 30 март** България бе официално поканена за почетен гост на изложението „Посоки към природата“ в Париж, като израз на вече установено добро партньорство с организаторите и на повишения интерес към природата и парковете на нашата страна. Събитие за България, и особено за световната общност на студентите по горско стопанство, бе проведеният **от 3 до 17 август** 36-и международен симпозиум на IFSA, в който взеха участие 110 младежи от 32 страни. Бъдещи лесовъди - възпитаници на професионалните гимназии, отбелязаха на **10 май** във Велинград възстановяването на интересните училищни национални състезания по горски многобой.

Календарът на събитията през годината трябва да се допълни и с провеждането на **9 август** в м. Узана на юбилеен ловен събор на навършилата 110-години организация на българските ловци, както и на Национална трофейна изложба в Пловдив - **от 29 октомври до 2 ноември**.

В края на 2007 г. Петата министерска конференция за опазване на горите в Европа, състояла се от 5 до 7 ноември във Варшава иницира провеждането на Европейска Седмица на гората. И тя стана факт през тази година - **от 20 до 24 октомври**. Домакин бе Италия, но всяка държава проведе и свои мероприятия. България с интересните и съдържателни национални и регионални инициативи показва както на българската, така и на европейската общност, че горското дело у нас винаги е било на висота и с трансгранично присъствие.

Информация

ДАГ получи финансова подкрепа от Австрия

На 2 декември в София бе подписан договор между Държавната агенция по горите и Консултантската фирма към Австрийските федерални гори (OBf Consulting) за стартиране на проект „Подпомагане на реформите в горския сектор на България“. Дейността по проекта ще започне с помощта на Австрийското правителство, финансирана с около 200 000 евро чрез Европейската банка за възстановяване и развитие (EBRD). Подписите под договора сложиха доц. Стефан Юруков - председател на ДАГ, и Михаел Зутер - изпълнителният директор на OBf Consulting (на снимката).

В церемонията по подписването на договора взеха участие вицепремиерът на Република България д-р Меглена Плугчиева, д-р Клаус Фабиан - извънреден и пълномощен посланик на Австрия у нас, Джеймс Хислоп - ръководител на Европейската банка за възстановяване и развитие за България, ръководството и експерти на ДАГ.

- Събитието е знаково в отношенията между двете страни и много важно за нас - подчерта доц. Юруков. - Основната цел на проекта е да се извърши задълбочен и всестранен анализ на състоянието на горския сектор, който да спомогне за набелязване на конкретни мерки за развитието му.

Вицепремиерът Плугчиева благодари за помощта и отбеляза: „Правителството бе в дълг към горския сектор, който претърпя много изпитания и промени и е изправен пред големи предизвикателства. Той заслужава внимание, защото носи огромен потенциал. Проектът ще помогне да се направи съвършено нов анализ - необходимост днес, когато България е член на Европейския съюз. Горският сектор има нужда от подкрепа, а работещите в него - от мотивация за работа, за да го променят.“

- Трябва да се радваме, че патрон на тази инициатива е д-р Плугчиева, която с голяма отговорност се отнася към проблемите на го-

рите - сподели Джеймс Хислоп. - Горите на България са значимо европейско богатство и имат важно икономическо значение. Устойчивостта на горския сектор в България ще го направи интересен и за външни инвестиции.

Михаел Зутер сподели задоволството, че с изпълнението на проекта ще бъде направена следващата крачка в развитието на горите. Проучването, което е формулирано в 8 точки, ще анализира сегашното състояние на горското стопанство и дървопреработването в България, ще посочи проблемите, които спъват развитието им, и ще предложи решения. Предвижда се изпълнението на проекта, който трябва да приключи в края на април 2009 г., да се ръководи от Комитет, в който ще има представители на Министерския съвет, ДАГ, EBRD, Австрийски федерални гори. Той ще бъде ръководен от д-р инж. Меглена Плугчиева. ¶

Секачи премериха сили

И тази година Националното сдружение на собствениците на недържавни гори „Горовладелец“ съвместно с Германско-българския проект „Родопи“ към Германското дружество за техническо сътрудничество (GTZ) организираха поредното състезание за секачи, работещи в горските кооперации в Смолянския регион. То се проведе на 26 септември в м. Момчилюк край с. Момчиловци. Участваха 20 състезатели. Главен съдия бе доц. Димитър Георгиев от Лесотехническият университет, а неговите помощници - инж. Емил Комитов, експерт в Регионалната дирекция по горите в Смолян, и инж. Анелия Почеканска, председател на Горската производствена кооперация „Гора“ - Чепеларе. Най-добри резултати постигна Росен

Кетанлиев от ГПК „Касъм дере“ - с. Момчиловци. Втори в класирането бе Свilen Станев от ГПК „Борика“ - с. Стойките, а трети - Анастас Балабанов от ГПК „Ела 2001“ - с. Гела. Победителите и състезателите получиха награди от „Андреас Штил“ ЕООД, „Хускварна България“ ЕООД, ГВП „Родопи“, Браншовото сдружение на лесовъдите на частна практика „Булпрофор“.

Организирането на състезания за секачи в България има над 40-годишна история. За съжаление в края на миналия век национални надпревари бяха провеждани епизодично, като накрая спряха окончателно. В същото време в Европа и света продължават да се организират състезания с международно участие. Целта на тези

Победителят в тазгодишната надпревара Росен Кетанлиев

Част от участниците и организаторите на състезанието

изяви се знае - постигане на съвършенство и майсторство в повалянето, кастренето и разкрояването на дървета, което, от своя страна, спомага както за по-доброто качество на работа в сечищата, така и за безопасността на труда.

Инициативата на горските кооперации за организирането на такива състезания е именно в тази насока - да обучат своите работници на прецизност и безопасност при работа, защото за никого не е тайна, че в горите на България работят недостатъчно квалифицирани секачи. **Т**

Снимки Димитър АСЕНОВ

Вече няколко години по инициатива на горските кооперации в Смолянския регион се провеждат състезания на секачи. Навремето в България национални надпревари на дърводобивници - секачи и трактористи, бяха събития на годината. Победителите отиваха на световни първенства. Страната има над четвърт век история на тези празници на професионалистите в дърводобива. Не по-кратка е и историята на състезанията на професионалистите от дървообработващата промишленост - до 90-те години на миналия век ежегодно в някой от заводите се организираха надпревари между гатеристи. Целта бе да се поддържа високо ниво на професионализъм, да се обучават работниците на майсторство и безопасност на труда.

ИНИЦИАТИВАТА

След близо две десетилетия забравя тези състезания може би отново ще влязат в годишния календар на професионалистите от бранша „Дървопреработване“. И отново Смолянският регион направи заявка за инициативност.

На 18 октомври Чепеларе събра 11 състезатели, които премериха майсторство на банцизите Wood-Mizer. Състезанието се проведе в рамките на тазгодишния семинар между собствениците от Южна България на тази марка банцизи, организиран от фирма „Екотехпродукт“. Фирмата е официалният вносител за България на тези машини, които се радват на изключително добър прием от страна на нашите преработватели. До края на 2008 г. внесените и работещи банцизи вече наброяват 500, с което България се нарежда на челно място от страните на Източна Европа

по ръст на потребление на този продукт. Както подчерта на семинара, проведен на 17 октомври, специалният представител на Wood-Mizer Инна Кузмичева (сн. 1), от 1996 г., когато е продаден първият банциг в България, страната поддържа висок ръст на продажби - за 2008 г. е 166 % спрямо 2007, което е госта над средния за Европа. Това е постигнато благодарение на професионалната и последователна политика на „Екотехпродукт“ ООД с управител г-р инж. Калин Симеонов (вдясно на снимката).

През моята тридесетгодишна журналистическа практика съм отразил близо 20 национални и международни състезания на секачи, трактористи, залесители и гатеристи, както и ученически - по горски многобой. Убеждението ми в полезността на тези празници на професионализма граничи с пристрастие. Затова не спестявам адмирациите си към специалистите от

„Екотехпродукт“ и съорганизаторите от Националното сдружение на собствениците на негържавни гори „Горовладелец“ с председател инж. Анелия Почеканска.

Самото състезание се проведе на машина LT 40 със стандартна хидравлична система (на съвещанието бе представена новата модификация на този модел с подобрена хидравлика и притискащи механизми), собственост на Горската производителна кооперация „Гора“ от Чепеларе. Съдийската комисия с председател инж. Петко Манолов - главен технолог на „Екотехпродукт“, и членове Инна Кузмичева и Милен Христов, служител във фирмата, оценяваше по цяла таблица с правила, разработени съвместно с Робърт Багински - директор в завода на компанията Wood-Mizer в Полша. Подобни състезания нямат аналог на друго място в света. Инициативата е на Калин Симеонов, и то като опит за обучение на банци-

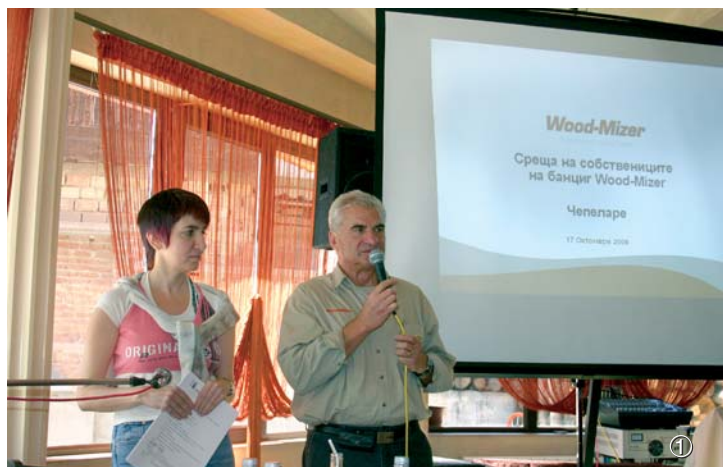

Участници в семинара в Чепеларе, организиран от Екотехпродукт

гарите в състезателни условия. Но това, което се случи в Чепеларе, показва, че следващата стъпка може да бъде организирането на национално състезание на Wood-Mizer, а в бъдеще - и на международно.

СЪСТЕЗАНИЕТО

Първи на стартовата линия застана Бисер Киров от

Вълнения с Wood-Mizer

Осми поред работи Костадин Терзийски от фирма „Престиж-Солища“ - Чепеларе

Състезателни вълнения за Асен Костенски от ГПК „Гора“ - Чепеларе

фирма „Престиж Солища“ - Чепеларе. Обслужващият екип смени лентата - всеки състезател започваше с нова банцигова лента, постави дървения труп на вилцата на машината, съдията даде старт и активира хронометъра. Състезателят трябваше да сваля капациите на трупа, да разбичи дъски по 2.5 и 5 см така, че от изходния материал да получи максимален обем готова продукция. Неговата дървена секция бе с обем 0.28 м³, разбичи я за 7 мин. и 19 сек., достигна 65 % рандеман, което му осигури осмо място в класирането.

Втори състезателен номер бе изтеглил Карамфил Илъков, представящ „Сан ММ“ - Радомир. Работи с по-голяма рутина, спокойно, сякаш не бе на състезание, а в своя дървопреработващ цех. Дървеният труп не бе от големите - 0.26 м³, но обработването му позволи на състезателя да заеме третото място в крайното класиране (вжасно на сн. 2). Следващият състезател - Бисер Дъогов от ГПК „Гора“, действително бе като у дома си и показа най-висок резултат - 96.08 т., с което завоюва първото място (вляво на снимката). Между тях се нареди четвъртият поред състезател Сайхан Ахмед от „Тоники“ - Чепеларе, който работи с най-обемния труп - 0.34 м³, и постигна 95.84 т. - само 0.24 стотни по-малко от победителя!

Когато дойде ред на № 7, банцигарите се спогледаха развеселено: „Горският започва...“. Докато усетя за какво става дума, Георги Присагов от ГПК „Ела“ - с. Широка лъка, махна капациите, но бе вдигнал повечко единия край на трупа, та започна да умuva как да подходи към следващия ряз, за да поизравни билото и извади повечко дъски. Оказа се, че той не е професионален банцигар, а техник-лесовъд, отговарящ за цеха на

кооперацията, и работи на машината от време-навреме. Универсален - като всеки горски. С резултата си зае десетото място.

ПОБЕДИТЕЛИТЕ

Така неусетно и за състезатели, и за публиката изминаха над четири часа. Емоциите, коментарите, разискванията и взаимните консултации съпътстваха всяка една изява. Нали това бе и целта - да се обменят и опит, и професионални умения на място. Съдиите и техническият екип започнаха измерванията на готовата продукция (сн. 3), компютърните специалисти вкараха данните в програма и таблици и резултатите бяха обявени. Победителят получи моторен трион, подгласниците му - комплекти награди от „Екотехпродукт“ и Wood-Mizer. Подаръци имаше и за всички останали участници. Освен споменатото класиране бе направено и още едно - само за състезатели от горските кооперации. Първите трима бяха (отляво надясно на сн. 4): Бисер Дъогов и Емил Колаков от ГПК „Гора“ и Георги Киров от ГПК „Борика“ - с. Стойките. Те получиха парични награди от Германско-българския проект „Рогони“ към Германското дружество за техническо сътрудничество (GTZ), връчени им от координатора на проекта за района Димитър Асенов.

И така - на празник, като на празник - сред неповторимия рогонски пейзаж на Чепеларе се роди една идея, на която „Екотехпродукт“ и Wood-Mizer може би ще придадат подobaващо звучене.

Текст и снимки
Борис ГОСПОДИНОВ

Георги Присагов от ГПК „Ела“ - с. Гела, е техник лесовъд, но показва умения и в обработването на дървесина

Атанас Янков от фирма „Тоники“ - Чепеларе, е един от първите в района, овладели работата с Wood-Mizer

Перспективи за горските пътища

На 6 и 7 ноември 2008 г. в УОГС „Юндола“ и ДГС - Селище, бе проведено национално съвещание по проблемите на строителството в горския фонд. Присъстваха всички заместник-директори на регионалните дирекции по горите и експертите, отговарящи за проблемите на строителството, и представител на НФ „Българска гора“. Беше поканена проектантската фирма „Кавенко“, която е специализирана в проектирането на горски пътища.

Основния доклад за състоянието и проблемите на строителството в държавния горски фонд и в държавния горски сектор представи инж. Руслан Михайлов, началник на Отдел „Инвестиционна политика и капиталови разходи“ в ДАГ (сега - и.д. директор на Дирекция „Стопански дейности в държавния горски фонд“).

Стабилизиране на горски път с цимент

Машините, направили демонстрации

Участници в съвещанието

Поставените проблеми бяха задълбочено обсъдени. Във всички изказвания участниците наблегнаха най-вече върху темата за строителство и ремонт на горски пътища, която е основна за горския сектор. Бяха направени много предложения, част от които след уточняване от комисия, избрана от присъстващите, намериха място като основен документ на съвещанието. Работата на машините демонстрираха фирмите "РТН products" - Австрия, „Елтрак България“ ЕООД (представители на техника за пътно строителство от марката „Катерпилар“), „БРИ Сервиз“ ООД - Варна, и „Varex“ - Италия. Първите три фирми показаха многообразна техника, цялостни технологии за рехабилитация на горски пътища и конкретни решения за пътно строителство. Фирма „Varex“ - Италия, представи широка гама от прикачна техника с достъпни цени, която може да се използва освен при поддръжка и ремонт на горски пътища, и при осъществяване на някои горски мероприятия като почистване на сечища, почвоподготовка и други.

На обект в ДГС - Селище, беше организирана демонстрация за рехабилитация на горски път и строеж на нов. Тя беше извършена съвместно от фирмите „Елтрак България“ ЕООД, „БРИ Сервиз“ ООД и „Андреас Штил“ - ЕООД. Беше представена цялостна технология за рехабилитация на стар горски път с преработка на повърхностния слой на пътя, нивелация и стабилизиране. Демонстрирана беше високата производителност.

Участниците в националното съвещание приеха решения, с които в краткосрочен и дългосрочен аспект да се решат съществуващите сериозни проблеми с инфраструктурата в горския фонд на страната.

Инж. Руслан МИХАЙЛОВ
инж. Петко ВРАЧОВСКИ
Снимки инж. Любислав КОВАЧЕВ

СТРУКТУРИ КЪМ ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

(пощенски кодове, названия, звания, названия и телефоны)

I. 3500 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - БЕРКОВИЦА -

инж. Васил ИВАНОВ

- 3500 ДПС - Берковица - инж. Цветко ЦЕЛКОВ 0953 8 03 00
- 3474 ДПС - Говеджа - инж. Стоян ПЕТРОВ 0953 8 89 90
- 3600 ДПС - Дом - инж. Ганчо ЛОЗАНОВ 09556 271
- 3460 ДПС - Чипровци - инж. Младен АНДРЕЕВ 0971 6 01 02
- 3400 ДПС - Монтана - инж. Петър ИВАНОВ 09554 21 97
- 3700 ДПС - Видин - инж. Димитър ДИМИТРОВ 096 30 01 90
- 3950 ДПС - Чупрене - инж. Корнелия ЦУРИНСКА 094 60 09 88
- 3900 ДПС - Белоградчик - инж. Мая КОСТОВА 09327 430
- 3000 ДПС - Враца - инж. Иван МИХАЙЛОВ 0936 40 54
- 3300 ДПС - Оряхово - инж. Снежана ГАРДАНСКА 092 66 05 61
- 3100 ДПС - Мездра - инж. Евгения ХРИСТОВА 09171 24 19
- 3900 ДПС - Миджур - Белоградчик - инж. Цветан МИХАЙЛОВ 0910 23 12
- 3900 ДПС - Белоградчик - инж. Цветан МИХАЙЛОВ 0936 5 40 96

II. 2700 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - БЛАГОВЕГРД -

инж. Георги КАЛАБАКОВ

- 2700 ДПС - Благоевград - инж. Павличка ИВАНОВА 073 88 50 09
- 2730 ДПС - Симитли - инж. Борислав КОТУЗОВ 073 88 42 05
- 2840 ДПС - Кресна - инж. Атанас ДИМАНКОВ 07437 21 67
- 2890 ДПС - Първомай - инж. Велик СОТИРОВ 07433 22 63
- 2850 ДПС - Петрич - инж. Георги ЯНКУЛОВ 07427 31 47
- 2825 ДПС - Струмяни - инж. Валентин ЦАНЕВ 0745 6 01 88
- 2800 ДПС - гр. Сандански - инж. Светослав ТАТАРСКИ 07434 20 85
- 2830 ДПС - Канунци - инж. Симеон ЕФРЕМОВ 0746 3 20 37
- 2790 ДПС - Якоруда - инж. Димитър ТЕРЗИЕВ 07438 20 38
- 2772 ДПС - Места - инж. Светослав НИКОЛОВ 07442 22 27
- 2777 ДПС - Добринище - инж. Петър КОМСИЙСКИ 074409 265
- 2960 ДПС - Гърмен - инж. Исмаил МОЛЛОВ 07447 22 24
- 2900 ДПС - гр. Гоце Делчев - инж. Манол КОЗЕЛОВ 07523 20 22
- 2780 ДПС - Белица - инж. Карамфил ДЖЕМБАЗКИ 0751 6 05 86
- 2782 ДПС - Елешница - инж. Иван ДИВИЗИЕВ 07444 23 16
- 2760 ДПС - Разлог - инж. Йордан БАНГЕЕВ 07446 26 64
- 2950 ДПС - Дикчан - с. Сатовча - инж. Пламен ПОЮКОВ 0747 8 01 60
- 2950 ДПС - Дикчан - с. Сатовча - инж. Пламен ПОЮКОВ 07541 21 70

III. 8000 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - БУРГАС -

инж. Мишо ЖЕКОВ

- 8000 ДПС - Бургас - инж. Дора СТАМАТОВА 056 84 29 84
- 8500 ДПС - Айтос - инж. Томко ПЕРИОНОВ 056 84 23 69
- 8400 ДПС - Карнобат - инж. Йонка РАДЕВА 0558 2 26 25
- 8463 ДПС - Садово - инж. Пепи БАНКОВ 0559 2 21 59
- 8300 ДПС - Средец - инж. Димитър ЯНКОВ 05573 435
- 8152 ДПС - Нобо Панчарево - инж. Гора ГОРОВ 05551 35 62
- 8170 ДПС - Звездец - инж. Димо ДИМОВ 05504 82 18
- 8260 ДПС - Царево - инж. Заварин ГАГОВ 05959 230
- 8283 ДПС - Кости - инж. Венелин РАДКОВ 0550 5 21 73
- 8283 ДПС - Кости - инж. Венелин РАДКОВ 059069 214

- 2440 ДПС - Земен - инж. Петър САВЕВ 07741 23 18
- 2400 ДПС - Радомир - инж. Веселин ВЛАДОВ 0777 8 21 42
- 2347 ДПС - Витомско - Студена - с. Кладница - инж. Дамьян ДАМЯНОВ 076 67 02 41
- 2500 ДПС - Осогово - Кюстендил - инж. Васил ПУРОВ 078 55 20 50

VIII. 5500 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - ЛОВЕЧ -

инж. Павел БОГДАНСКИ

- 5500 ДПС - Ловеч - инж. Георги БОЧЕВ 068 60 38 23
- 5520 ДПС - Лесичен - инж. Пламен ПЕТРОВ 068 60 37 92
- 5800 ДПС - Плевен - инж. Трифон МАРИНОВСКИ 06920 21 25
- 5940 ДПС - Никопол - инж. Георги ПЕТРОВ 064 4 01 90
- 5700 ДПС - Тетевен - инж. Илия МИТОВ 06541 27 97
- 5720 ДПС - Рибарица - инж. Стайко ПЕТРОВ 0678 24 34
- 5725 ДПС - Черни Вит - инж. Йордан ЙОРДАНОВ 06902 24 36
- 5600 ДПС - Троян - инж. Димитър ШИШКОВ 06906 237
- 5672 ДПС - Борима - инж. Марин БАГАРОВ 0670 6 04 27
- 5620 ДПС - Черни Осъм - инж. Георги ГЕОРГИЕВ 0670 6 22 98
- 5770 ДПС - Луковит - инж. Петко ПЕТКОВ 0670 6 04 04
- 5641 ДПС - Русака - Априлици - инж. Валентин ШИПКОВЕНСКИ 0697 5 41 36
- 5641 ДПС - Русака - Априлици - инж. Валентин ШИПКОВЕНСКИ 06958 23 12

IX. 4400 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - ПАЗАРДЖИК -

инж. Мехмет ВЕЛИЯТ

- 4400 ДПС - Пазарджик - инж. Нина МОУНОВА 034 44 55 96
- 4470 ДПС - Белово - инж. Атанас МИТЕВ 034 44 40 99
- 4500 ДПС - Панагюрище - инж. Петър ТОДОРОВ 03581 38 21
- 4580 ДПС - Батак - инж. Петър МИРЧЕВ 0357 6 36 55
- 4550 ДПС - Пещера - инж. Костадин ГАГОВ 03553 20 33
- 4633 ДПС - Селище - с. Сърница - инж. Илия КОСТЯНЕВ 03570 6 39 85
- 4600 ДПС - Чехларово - м. Чехларово - инж. Кирил ТОДОРОВ 03547 21 39
- 4580 ДПС - Широка поляна - м. Широка поляна - инж. Тоско ГЕОРГИЕВ 0359 2 25 08
- 4600 ДПС - Алабак - Велинград - инж. Гено ПЕЕВ 03045 21 62
- 4571 ДПС - Борово - м. Вълча поляна - инж. Йордан ЙОРДАНОВ 0359 5 35 15
- 4580 ДПС - Белица - м. Белица - инж. Георги СЕРАФИМОВ 035502 339
- 4600 ДПС - Чепино - м. Сухата лъка - инж. Венко БОЗЕВ 03553 21 87
- 4640 ДПС - Ракитово - Ракитово - инж. Стоян ДОПЧЕВ 0359 5 19 37
- 4580 ДПС - Родопи - м. Снежана - инж. Костадин ГОНДОВ 03542 21 50
- 4580 ДПС - Родопи - м. Снежана - инж. Костадин ГОНДОВ 03553 22 71

X. 4000 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - ПЛОВДИВ -

инж. Тодор НЕДКОВ

- 4002 ДПС - Пловдив - инж. Мисослав ДИМИТРОВ 032 64 25 20
- 4220 ДПС - Крчим - инж. Ваня ТАШЕВА 032 64 34 70
- 4270 ДПС - Първомай - инж. Борислав СПАСОВ 03145 22 41
- 4230 ДПС - Асеновград - инж. Цветан ЦВЕТАНОВ 0336 23 31
- 4300 ДПС - Карлово - инж. Мико ПАВЛОВ 0331 6 30 41
- 4180 ДПС - Хисар - инж. Петър РАЙЧИНОВ 0335 9 65 02
- 4340 ДПС - Розино - инж. Тодор ДИКЛИЕВ 0337 6 21 38
- 4341 ДПС - Класура - инж. Златко КЛИЧЕВ 03136 22 80
- 4341 ДПС - Класура - инж. Златко КЛИЧЕВ 03137 20 34

10. 8162 ДПС - Малко Търново - инж. Стойко ПАРУШЕВ
 11. 8180 ДАС „Ропотамо“ - м. Аркутино - инж. Иван КОСТОВ
 12. 8230 ДАС „Несебър“ - Несебър - инж. Магдалена МАНДУЛЕВА
 13. 8370 ДАС „Грамадикуво“ - Грамадикуво - инж. Ганчо КОСТАДИНОВ

IV. 9000 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - ВАРНА - г-р инж. Емануил ДИМИТРОВ

1. 9000 ДПС - Варна - инж. Живка ИВАНОВА
 2. 9200 ДПС - Провадия - инж. Петър ПЕТРОВ
 3. 9170 ДПС - Суворово - инж. Иван СТОЯНОВ
 4. 9300 ДПС - гр. Добрич - инж. Цанко НИКОЛОВ
 5. 9500 ДПС - Генерал Тошево - инж. Никола СИМЕОНОВ
 6. 9261 ДПС - Цончево - инж. Райчо БАЛКАНСКИ
 7. 9110 ДПС - Старо Оряхово - инж. Кирил ПЕТРОВ
 8. 9600 ДАС „Балчик“ - Балчик - инж. Калинка ТОДОРОВА
 9. 9100 ДАС „Шерба“ - Горен чифлик -
 инж. Александър ПЕНКОВ
 10. 9450 ДАС „Тервел“ - гр. Тервел - инж. Цеца ВЛАЕВА

V. 5000 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - ВЕЛИКО ТЪРНОВО - инж. Параскев РАДЕВ

1. 5097 ДПС - Буйновци - инж. Румен ХАРАЛАМОВ
 2. 5070 ДПС - гр. Елена - инж. Иван ПАШОВ
 3. 5100 ДПС - Горна Оряховица - инж. Йордан БОБОНКОВ
 4. 5250 ДПС - Свищов - инж. Петко МОНЕВ
 5. 5300 ДПС - Габрово - инж. Петко ПЕТКОВ
 6. 5360 ДПС - Палачковци - инж. Иван МЛЕЧЕНКОВ
 7. 5400 ДПС - Севлиево - инж. Асияна РАЙКОВА
 8. 5000 ДАС „Болярка“ - Велико Търново -
 инж. Рагослав СЛАВОВ
 9. 5462 ДАС „Росица“ - м. Лъгъм - инж. Цветан МАРКОВ

VI. 6600 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - КЪРДЖАЛИ - инж. Айнур ИБРАЙМОВА

1. 6600 ДПС - Кърджали - инж. Любомир ДЖИСОВ
 2. 6750 ДПС - Ардино - инж. Митко МЛАДЕНОВ
 3. 6800 ДПС - Момчилаград - инж. Цвятко ЧАКЪРОВ
 4. 6900 ДПС - Крумовград - инж. Ламбо ЛАМБОВ
 5. 6870 ДПС - Кирково - с. Чакаларово - инж. Илия МИНЧЕВ
 6. 6300 ДПС - Хасково - инж. Делчо ПОПОВ
 7. 6450 ДПС - Харманли - инж. Иван ПАВЛОВ
 8. 6570 ДПС - Ивайловград - инж. Любомир ЯНЕВ
 9. 6500 ДПС - Свиленград - инж. Петър НЕДЯЛКОВ
 10. 6850 ДПС - Джебел - инж. Айхан МЮМЮН
 11. 6600 ДАС „Женда“ - Кърджали -
 инж. Фукри РАМАДАНОВ

VII. 2500 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - КЮСТЕНДИЛ - инж. Василей МАРИНКОВСКИ

1. 2595 ДПС - Небестино - инж. Иво ВЕЛКОВ
 2. 2600 ДПС - Дуница - инж. Виктор БОРИСОВ
 3. 2630 ДПС - Рилски манастир - инж. Иван ЯНЕВ
 4. 2460 ДПС - Трън - инж. Георги ГЕОРГИЕВ
 5. 2360 ДПС - Брезник - инж. Николай АНАЧКОВ

9. 4241 ДАС „Кормисош“ - Лъки - инж. Георги БЕДРОВ
 10. 4142 ДАС „Чекерица“ - Стряма - инж. Ботьо АРАБАДЖИЕВ

XI. 7000 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - РУСЕ - инж. Таньо ТАНЕВ

1. 7100 ДПС - Бяла - инж. Нежати ЧАУШЕВ
 2. 7500 ДПС - Силистра - инж. Георги МИТЕВ
 3. 7600 ДПС - Тумракан - инж. Никола ЙОРДАНОВ
 4. 7200 ДПС - Разград - инж. Пламен КОЛЕВ
 5. 7000 ДАС „Дунав“ - Русе - инж. Йордан САРИЛИЕВ
 6. 7300 ДАС „Сеслав“ - гр. Кубрат - инж. Руси РУСЕВ
 7. 7650 ДАС „Каракуз“ - Дулово - инж. Окай ХЮСЕИН

XII. 8800 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - СЛИВЕН - инж. Пейчо ВЪРБАНОВ

1. 8800 ДПС - Сливен - инж. Александър ВАСИЛЕВ
 2. 8890 ДПС - Твърдица - инж. Стоян ЖЕЛЕВ
 3. 8900 ДПС - Нова Загора - инж. Ганчо ПЕТРОВ
 4. 8980 ДПС - Туча - инж. Йордан СТЕФАНОВ
 5. 8841 ДПС - Стара река - инж. Пенка ДОНЧЕВА
 6. 8700 ДПС - Елхово - инж. Станимир СОТИРОВ
 7. 8970 ДАС „Котел“ - Котел - инж. Димо ДИМОВ
 8. 8600 ДАС „Тунджа“ - Ямбол - инж. Константин НЕДЕВ
 9. 6560 ДАС „Тополовград“ - Тополовград -
 инж. Димитър ХАДЖИЕВ

XIII. 4700 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - СМОЛЯН - инж. Асен КАРАБОВ

1. 4700 ДПС - Смолян - инж. Георги СТАНЧЕВ
 2. 4770 ДПС - Смилян - инж. Зрабев МАТЕВ
 3. 4980 ДПС - Златоград - инж. Съби ДИМИТРОВ
 4. 4747 ДПС - Славейно - инж. Митко КОМИТОВ
 5. 4716 ДПС - Мугла - инж. Тодор ГЛАВИНКОВ
 6. 4710 ДПС - Широка лъка - инж. Тодор КУПЛЕВ
 7. 4831 ДПС - Доспат - инж. Вергил БАЙКАЛОВ
 8. 4800 ДПС - Дебин - инж. Асен ИВАНОВ
 9. 4820 ДПС - Михалково - инж. Цветан ВЪЛКОВ
 10. 4825 ДПС - Триград - инж. Захарина БАКАРЕВА
 11. 4824 ДПС - Борино - инж. Идамет АЛИМАНОВ
 12. 4890 ДПС - Хвойна - инж. Асен БАКАЛОВ
 13. 4850 ДПС - Чепеларе - инж. Атанас КЕФИЛЕВ
 14. 4870 ДПС - Пампорово - инж. Тихомир НИКОВ
 15. 4800 ДАС „Извора“ - Дебин - инж. Стоян САРИЙСКИ

XIV. 1000 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - СОФИЯ - инж. Милко ХРИСТОВ

1. 1000 ДПС - София - инж. Георги ХРИСТОСОВ
 2. 2100 ДПС - гр. Елин Пелин - инж. Румяна ДИМИТРОВА
 3. 2170 ДПС - Емрополе - инж. Николай НИКОЛОВ
 4. 2140 ДПС - Ботевград - инж. Веселин НИНОВ
 5. 2000 ДПС - Самоков - инж. Васил ДРАГАНОВ
 6. 2010 ДПС - Боровец - инж. Георги ГОЛЕМИНОВ
 7. 2050 ДПС - Ихтиман - инж. Дяна КОСТОВА
 8. 2041 ДПС - Костенец - инж. Николай ГАДЖАНОВ

9. 2070 ДПС - Пиргоп - инж. Светослав ПЕТРОВ 07181 51 51
 10. 2077 ДПС - Копривица - инж. Апостол БОЕВ 07184 20 41
 11. 2240 ДПС - Годеч - инж. Антоанета ПЕХЛЕВА 0729 23 91
 12. 2260 ДПС - Своге - инж. Светла СТОЕВА 0726 52 10
 13. 2117 ДПС „Арамлиец“ - с. Огняново - инж. Людмил ХАРИЗАНОВ 07158 28 40
 14. 2140 ДПС „Витиня“ - м. Витиня - инж. Юри МИКОВ 0723 6 68 79

XV. 6000 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - СТАРА ЗАГОРА

инж. Петър ЗАЯКОВ

1. 6000 ДПС - Стара Загора - инж. Стоян ДИМИТРОВ 042 63 97 37
 2. 6200 ДПС - Чирпан - инж. Илко ДИМИТРОВ 042 62 33 34
 3. 6100 ДПС - Казанлък - инж. Иван СЛАВОВ 0416 9 30 72
 4. 6155 ДПС - Павеа баня - инж. Кънчо КУРУМИЛЕВ 0431 6 23 47
 5. 6199 ДПС - Гурково - инж. Димчо РАДЕВ 04361 31 67
 04331 21 41

ДРУГИ ПОДЕЛЕНИЯ КЪМ ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

- 1303 Национален фонд „Българска гора“ - София - 02 988 13 77
 Атanas ДОБРЕВ
 1528 Горска семействена станция - София - 02 973 11 80
 инж. Свѝлена БОЖИНОВА
 4000 Горска семействена станция - Пловдив - 032 62 84 67
 инж. Данаил ЖЕКИН
 1303 Лесозащитна станция - София -
 ст.н.с. 9-р Янчо НАЙДЕНОВ 02 988 53 01
 4000 Лесозащитна станция - Пловдив - инж. Христо ТОМОВСКИ 032 63 15 53
 9000 Лесозащитна станция - Варна - инж. Мария КИРИЛОВА 052 51 06 80
 4400 Тополово стопанство - Пазарджик - инж. Иван ВАСЕВ 034 44 91 26
 5250 Опитна станция по бързорастящи горскогоресни 0631 6 07 43
 видове - Свищов - н.с. инж. Мирослав ЯКИМОВ
 8000 Опитна станция по гъбови гори - Бургас 056 86 09 50
 ст.н.с. I ст. г.м.н. Динко ДИНЕВ
 9700 Дирекция на Природен парк „Шуменско плато“ - Шумен - 054 80 04 66
 инж. Аугия КУНЕВА
 9000 Дирекция на Природен парк „Златни пясъци“ - Варна -
 инж. Юлия ТУМБАРКОВА
 8162 Дирекция на Природен парк „Странджа“ - Малко Търново - 052 35 55 61
 инж. Стефан ЗЛАТАРОВ 05952 36 35

6. 6180 ДПС - Мъглиця - инж. Станислав ВЪТЕВ 04321 23 16
 7. 6151 ДПС „Мазалат“ - Горно Сахране - инж. Александър ИВАНОВ 04357 235

XVI. 9700 РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ - ШУМЕН - г-р инж. Христо ХРИСТОВ

1. 9700 ДПС - Шумен - инж. Васко РАЙЧЕВ 054 80 07 03
 2. 9900 ДПС - Нови пазар - инж. Радю ИВАНОВ 054 80 04 64
 3. 7700 ДПС - Търговище - инж. Стефан СТЕФАНОВ 0537 2 20 33
 4. 7900 ДПС - гр. Омуртаг - инж. Георги АНАСТАСОВ 0601 6 48 06
 5. 9870 ДПС - Върбица - инж. Ивелин ТОДОРОВ 0605 21 54
 6. 9820 ДПС - Смядово - инж. Петю ДРАГОЕВ 05391 21 06
 7. 9751 ДПС „Паламара“ - с. Венец - инж. Найден АНГЕЛОВ 05351 22 80
 8. 7800 ДПС „Черни Лом“ - Попово - инж. Петър ПЕТРОВ 05343 21 06
 9. 9850 ДПС „Велики Преслав“ - Велики Преслав - инж. Тодор ГИЧЕВ 0608 4 20 47
 0538 4 26 13

- 3000 Дирекция на Природен парк „Врачански Балкан“ - Враца - 092 66 58 49
 инж. Николай НЕНЧЕВ
 8800 Дирекция на Природен парк „Сините камъни“ - Сливен - 044 66 29 61
 инж. Иван ИВАНОВ
 7000 Дирекция на Природен парк „Русенски Лом“ - Русе - 082 87 23 97
 инж. Милко БЕЛБЕРОВ
 1303 Дирекция на Природен парк „Витоша“ - София -
 инж. Тома БЕЛЕВ 02 988 58 41
 2630 Дирекция на Природен парк „Рилски манастир“ - гр. Рила - 07054 22 93
 инж. Вангел АВРАМОВ
 5930 Дирекция на Природен парк „Персина“ - Белене - 0658 3 26 84
 инж. Стела БОЖИНОВА
 5300 Дирекция на Природен парк „Българка“ - Габрово - 066 80 88 57
 инж. Мая РАДЕВА
 2880 Дирекция на Природен парк „Беласица“ - с. Коларово - 07423 20 03
 инж. Добриел РАДЕВ
 1528 Национална научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча - София - 02 979 08 63
 ст.н.с. 9-р Паскал ЖЕЛЯЗКОВ
 1303 Редакция на списание „Гора“ - София -
 инж. Борис ГОСПОДИНОВ 02 988 86 42

- 1756 Институт за гора при Българска академия на науките -
 София - централа 02 962 04 42
 акад. Александър АЛЕКСАНДРОВ - директор 02 862 20 52
 1756 Лесотехнически университет - София - централа 02 91 907
 проф. д.с.н. Нино НИНОВ - ректор 02 962 59 97
 3520 Учебно-опитно горско стопанство „Петрохан“ - с. Вързия 09523 633
 г-р инж. Димитър ВЪЛКОВ
 4629 Учебно-опитно горско стопанство „Юндола“ - м. Юндола 03592 43 45
 инж. Илия ЗИВРИПАНОВ
 1303 „Агролеспроект“ ЕООД - София - инж. Румен РАЙКОВ 02 988 00 24

- 1303 Съюз на лесовъдите в България - София - 02 981 86 32
 проф. д.с.н. Димитър КОЛАРОВ
 1606 Федерация на синдикалните организации от горското стопанство и горбопреработвателната промишленост - София - 02 952 31 21
 инж. Петър АБРАШЕВ
 1000 Научно-технически съюз по лесотехника - София -
 проф. д.с.н. Веселин БРЕЗИН 02 988 36 83
 1606 „Булпрофор“ - София - инж. Антоний СТЕФАНОВ 02 952 11 35
 2010 Горски гом „Св. Иван Рилски“ - Боровец -
 Людмила ПАУНОВА 0750 3 27 90

Списъкът отразява промените, настъпили до редакционното приключване на броя - 08.01.2009 г.

За забелязани пропуски и неточности съобщавайте на тел. 02/988 86 42; 989 55 40, вътр. 212, 213, или тел./факс 988 04 15 (сп. „Гора“).

Тържествено събрание

На 1 декември 2008 г. Институтът за гората при БАН чества 80-годишнината от своето създаване. Доклад за историята и дейността на Института пред тържественото събрание (снимката), състояло се в залата на БАН, изнесе акад. Александър Александров. От името на колектива акад. Александров прие и много поздравления за празника на Института. Поздравителни адреси бяха поднесени от акад.

Александър Попов - зам.-председател на БАН, доц. Стефан Юруков - председател на Държавната агенция по горите, проф. Нино Нинов - ректор на Лесотехническия университет, проф. Димитър Коларов - председател на Съюза на лесовъдите в България, ст.н.с. Янчо Найденов - директор на Лесозащитната станция - София, представители на редица институти към БАН, както и от Мара Табакович-Тошич от Белградския инсти-

тут за гората.

За високи успехи в развитието на горската наука и връзката ѝ с практиката Институтът бе отличен с плакет „Почетния знак на ДАГ“. Връчвайки отличието на акад. Александров, доц. Стефан Юруков каза: „Днес трудно бихме могли да представим дейността на горския сектор без научния принос на Института. Той е източник на идеи и верен посредник между науката и практиката“.

По случай годишнината проф. Димитър Коларов връчи на акад. Александров „Почетен знак на СЛБ“. От своя страна, с решение на Научния съвет на Института за принос в науката за гората с „Почетен знак на ИГ“ бяха наградени проф. Иван Равев, проф. Иван Маринов, ст.н.с. Атанас Мандев и ст.н.с. Иван Палашев (посмъртно).

В сградата на Института за гората на 2 декември бе проведена юбилейната научна сесия. ¶

Институтът за гората на 80 години

Акад. Александър АЛЕКСАНДРОВ, чл.-кор. Боян РОСНЕВ, проф. г.с.н. Христо ЦАКОВ

Първият лесовъд, който изтъква необходимостта от създаване на горска опитна станция е Илия Стоянов (1909). След него Стоян Брънчев (1911) - действителен член на Българското книжовно дружество, пледира за основаване на станция, която да изучава влиянието на различните видове сечи и прореждането върху прираста на горите. Необходимост от опитни горски зве-на за проучване на произхода на семената, растежа на фиданките и устойчивостта им на болести се посочва и от лесовъда Васил Стоянов (1922, 1924) - бъдещ го-писен член на БАН. Инж. лесовъд Георги Петров (1925) препоръчва създаването на три горски изпитателни станции: в Гешова планина (Юндола) - за проучване на иглолистните гори, в Клисурска - за буковите гори, и в Лонгоза - за дъбовите гори. Отделението „Гори и лов“ към Министерството на земеделието и държавните имо-

ти през март 1926 г. определя насоките на горското опитно дело и неотложните му дейности. През този подготвителен период в специализирания печат са публикувани различни идеи за организиране на горските изследвания и предложения за тяхната структура.

На 1 декември 1928 г. към Министерството на земеделието и държавните имоти се създава Служба по горско опитно дело, която е родоначалник на днешния Институт за гората. Директор става Тома Захариев, възпитаник на Санкт-Петербургския университет, и негов ръководител до 1940 година.

Изграждането на горското опитно дело съвпада със световната икономическа криза 1929-1933 г., която забавя развитието му. Броят на асистентите в него е ограничен - Георги Сираков, Асен Биолчев, Панайот Димитров и Боян Захариев. През 1932 г. в „Държавен вестник“

(бр. 20/25.04.) е публикуван нов правилник за организация и научни изследвания в седем направления.

От 1 януари 1938 г. се преименува на Служба за горски изучавания и опити, а на 1 декември 1941 г. се организира второ научноизследователско звено в Скопие под название Институт за залесителни и укрепителни изучавания и опити при Централното управление за горите в София. На 31 януари 1942 г. двете се обединяват в Институт за горски изучавания и опити, а от 1 януари 1943 г. той получава названието Централен горско-копоспански опитен и контролен институт.

След Тома Захариев ръководители на Института са Петко Чернаев (1941) и Слави Лазаров (1942-1944). През периода 1937-1944 г. са назначени лесовъдите Юрган Духовников, Георги Захариев, Вергилий Петров и Никола Пенев. След Втората световна война общественно-икономическите промени в България водят до реорганизация на преименувания през 1947 г. Централен горскоизследователски институт и през 1951 г. са закрити отделите по горска технология, риболов и рибовъдство и полезащитни пояси.

От януари 1952 г. Институтът се разделя на две звена към различни ведомства: Централен научноизследователски институт по горско стопанство (ЦНИИГС) при Управление на горското стопанство към Министерския съвет и Централен научноизследователски институт по горска промишленост при Министерството на тежката промишленост.

През януари 1954 г. се създава Институт за гората към БАН като нова структура, чрез обединяване на секция „Горска биология“ с ръководител акад. Борис Стефанов от Института по обща биология и секция „Горска техника“ с ръководител чл.-кор. Васил Стоянов от Техническият институт на БАН. Също през януари 1954 г. ведомственият институт е преименуван на Научноизследователски институт за гората и горско стопанство. Ръководители на този институт през периода 1945-1956 г. са г-р Георги Сираков (октомври 1944 - май 1950), доц. Мако Даков (май 1950 - декември 1951, ст.н.с. Димитър Велков (декември 1951 - март 1952), ст.н.с. Йорган Енев (март 1952 - декември 1952), и доц. Атанас Ганчев (декември 1952 - октомври 1956). През този период е изследвано възобновяването на иглолистните, гъбовите и буковите гори, разработени са методики за съставяне на обемни, сортиментни и сбегови таблици за основните дървесни видове. Проучени са месторастенията и методите за създаване и стопанисване на горски полезащитни и пътезащитни пояси в Добруджа. Установени са резултатите от противоерозионни мероприятия и от техническо укрепяване на пороите. Изследвана е биологията и екологията на горските насекоми вредители и възможностите за ограничаване на пораженията от тях.

Дейността на Института след 1950 г. се разширява със създаването на опитни бази и станции.

В края на 1953 г. в Кърджали се открива Опитна база по залесяване и борба с ерозията, ръководена от н.с. Стефан Ангелов, ст.н.с. Димитър Бъчваров и ст.н.с. Петко Петков. В нея са работили н.с. Надежда Нагинска, н.с. Кольо Сигеров, н.с. Людмил Ценков и н.с. Лъчезар Цонков.

Опитна база по залесяване и борба с ерозията се организира и в Гара Пирин (сега Кресна) през 1953 г., която през 1956 г. се премества в гр. Сандански и се ръководи последователно от ст.н.с. Любомир Везев, н.с. Румен Миланов и ст.н.с. Атанас Манев. В базата са работили ст.н.с. Михаил Петров, ст.н.с. Борис Атанасов, н.с. Георги Ганчев, н.с. Стефан Попов, н.с. Павел Желязков и

н.с. Снежана Тимушева.

От октомври 1954 г. в Беглика функционира Опитна база по иглолистните гори с ръководител ст.н.с. Неофит Спасов, а от ноември 1960 г. тя е дислоцирана във Веллинггра под ръководството на ст.н.с. Костагин Шукров (1961-1989). Изследователи в базата са били проф. Илия Радков, н.с. Димитър Кушлев, н.с. Ал. Александров, н.с. Иван Михов, н.с. Георги Пасков и н.с. Димитър Табаков.

През 1957 г. в Етрополе се създава Опитна база по буковите гори с ръководители съответно ст.н.с. Неофит Спасов, ст.н.с. Георги Антонов, ст.н.с. I ст. Здравец Наумов и ст.н.с. Никола Ботеф. В нея са работили н.с. Кирил Бунцев и н.с. Христо Христов.

Опитната база по иглолистните гори в Говедарци бележи начало от 1962 г. и включва биекологични станции, архивни и провиниенчни опитни култури. Завеща се хронологично от н.с. Георги Антонов, г-р инж. Илия Джоргов и техник-лесовъд Спас Ашков, като изследователи там са били ст.н.с. Васил Серафимов и н.с. Тодор Маринов.

От 1 февруари 1960 г. Институтът за гората при БАН, Научноизследователският институт за гората и горското стопанство към Министерството на земеделието и горите и два отдела от Научноизследователския институт за горска промишленост към Министерството на тежката промишленост се обединяват в Централен научноизследователски институт за гората при Българската академия на науките. От 1 януари 1961 г. Институтът е включен в Академията на селскостопанските науки към Министерството на земеделието. След закриване на АСН на 1 декември 1971 г. Институтът за гората преминава към Министерството на горите и опазване на природната среда. На 1 март 1976 г. той отново е включен в системата на БАН, където е бил десетилетия и където е неговото естествено място.

През февруари 1959 г. Институтът за гората създава научноизследователска опитна база по тополите в Свищов, която от 1963 г. се обособява в Опитна станция към АСН, а от 1972 г. - към МГОПС, под методологическото ръководство на Института за гората. Тази база се ръководи последователно от н.с. Цвета Найденова, н.с. Венцислав Факиров, ст.н.с. Христо Димитров, ст.н.с. I ст. Цанко Цанов и н.с. Милослав Якимов. В станцията са работили също така н.с. Димитър Коларов, ст.н.с. Янчо Найденов, ст.н.с. Кънчо Калмуков, ст.н.с. Костагин Броцилов, ст.н.с. Мария Броцилова, н.с. Георги Георгиев.

През август 1961 г. Институтът за гората създава и Опитна база по гъбовите гори в Бургас, която от януари 1964 г. има статут на Опитна станция към ИГ, а от февруари 1972 г. е на пряко подчинение на горското ведомство. Директори на станцията са последователно ст.н.с. Иван Палашев, ст.н.с. I ст. Златан Златанов, ст.н.с. I ст. Костагин Костагинов, ст.н.с. Костагин Броцилов и ст.н.с. I ст. Динко Динев. Щатни служители на станцията са били ст.н.с. Чанко Гарилов, ст.н.с. Димитър Димитров, ст.н.с. Дико Патронов, ст.н.с. Йовка Ляпова, н.с. Веселин Михалев, ст.н.с. Здравко Сталев, н.с. Георги Ембакамов.

През периода 1956-1988 г. директори на Института за гората са ст.н.с. Марин Маринов (октомври 1956 - декември 1959), акад. Борис Стефанов (януари 1960 - май 1966), проф. Марин Маринов (юни 1966 - януари 1986) и проф. Антон Матеев (януари 1986 - декември 1988).

Научните постижения през този период са типологична класификация на горите, класификация на горските месторастения, проучванията по горска фито-

ценология и на възобновителните процеси, избор на дървесни видове за залесяване, горскоклиматични и хидрологични функции на горите, изменчивост и вътревидово разнообразие на горските видове, термодинамика на горските екосистеми, методи за рекултивация на нарушени терени, интегрирана борба с вредителите по горите. Към водещите изследователи за периода следва да се отбележат професорите Марин Маринов, Симеон Недялков, Илия Радков, Данаил Гарелков, Антон Матеев, Димитър Велков, Коста Костов, Жарко Стоянов, Здравец Наумов, Петър Костов, Диню Коев, Крум Калудин, Ангел Баев, Кръстан Кръстанов, Пейо Беляков, Пенчо Ганчев, Михаил Петров, Роман Флоров, Георги Цанков, Желез Дончев.

Икономическите промени след 1989 г. дадоха отражение и върху изследователските програми по лесобиология и лесоинженерство. Проблематиката и тематиката на Института за гората се определят от стратегическите направления и функционални приоритети на научната политика на Българската академия на науките: науката - основна двигателна сила за развитие на националната икономика и общество, базирани на знания; устойчиво развитие и ефективно използване на природните ресурси; научен потенциал и изследователска инфраструктура - част от Европейското изследователско пространство; качеството на живота и интердисциплинни изследвания на човека и живота приroda.

Освен това Институтът за гората работи и по приоритети на Министерството на образованието и науката, съобразно Лисабонската стратегия, на Министерството на околната среда и водите, базирани на оперативната програма „Околна среда 2007-2013 г.“ и на Държавната агенция по горите, свързани със стратегическите цели в горския сектор за периода 2007-2011 година.

Институтът работи и по приоритетни направления на международните институции: Международен съюз на горските изследователски организации (IUFRO) - по изграждане на световна мрежа за горско научно знание и сътрудничество, Световен форум по горите и Конвенции към ООН - за изменение на климата, за биологично разнообразие, за борба с опустиняването. Както и за създаване на национална горска политика, съобразена с приоритетите на ЕС за устойчив икономически растеж и заетост, за защита на качеството и количеството на природните ресурси, за развитие на селските райони, околната среда, науката и технологичното обновление.

Днес Институтът провежда фундаментални и научно-приложни изследвания в областта на лесовъдството, екологията, опазването на горската флора и фауна, функционирането на горските екосистеми, тяхното съхраняване, възпроизводство и устойчиво развитие. Те се извършват в 5 секции - Лесовъдство, Горска екология, Горска генетика, физиология и култури, Горска ентомология и фитопатология, Горски ресурси; 2 лаборатории - Горско почвознаие и Екология на ловната фауна, 4 Опитни бази - по залесяване и борба с ерозията - гр. Сандански; по иглолистните гори в Родопите - Велинград; по иглолистните гори в Рила - Говедарци; по буковите гори в Стара планина - Етрополе, 8 стационара за биоекOLOGични изследвания („В. Серафимов“ - ДГС - Якоруда, „Парангалица“ - НП „Рила“, „Говедарци“ - ДГС - Боровец, „Балканец“ - ДГС - Троян, „Игналица“ - ДГС - Цанарево, „Габра“ - ДГС - гр. Елин Пелин, „Ясенково“ - ДГС - Шумен, „Островче“ - ДГС - Разград), гендрануиум, информационно-издателско звено и библиотека.

Институтът участва в международни изследвания на Европейския съюз - Рамковите програми, „INCO-Copernicus“, „Leonardo da Vinci“, „Marie Currie“, EUFORGEN (European Forest Genetic Resources Programme), COST (European Cooperation in Science and Technology), EFI (European Forest Institute), IUFRO (International Union of Forestry Research Organizations), FAO, UNEP, както и в двустранно сътрудничество с европейски, американски и азиатски научни звена.

Активно е участието на сътрудници от Института в конгреси, конференции, симпозиуми и семинари на IUFRO и EFI. Институтът беше организатор на три Балкански научни конференции „Проучване, опазване и използване на горските ресурси“, симпозиуми на научните групи от EUFORGEN, COST, FORMEC (Механизация на горското стопанство) и други.

Ползотворно е сътрудничеството с всички страни на Европейския съюз, а така също с Русия, САЩ, Сърбия, Македония, Хърватска, Молдова, Турция, Монголия, Япония.

По-важни проекти, свързани с международното сътрудничество на Института, са:

- Оценка и мониторинг на въздействията от въздушно замърсяване върху горите - Международна кооперативна програма „Гори“.
- Инвентаризация и стратегия за устойчиво стопанисване и запазване на девствените гори в България - с Кралското Холандско дружество за запазване на природата.
- Ресурсни проучвания върху *Robinia pseudoacacia* L. - с Италия, Унгария и Гърция.
- Реакция на горските екосистеми към глобалните промени на околната среда в Югоизточна Европа - със Словакия.

• Генетични ресурси на горскодървесните видове в Европа - EUFORGEN, фаза III, с участници от 32 европейски страни.

• Създаване на Европейска информационна система за горски генетични ресурси (EUGIS) - по Рамкова програма (2007-2010), с участници от 28 европейски страни.

• Мултифункционално стопанисване на нискостъблените гори в Югоизточна Европа: Принос към развитието на селските райони, запазване на биологичното разнообразие, смекчаване на климатичните промени и адаптирано стопанисване на природните ресурси - с Университета за естествени ресурси и приложни науки - Австрия, и научни звена от Албания, Хърватия, Македония и Сърбия.

През 80-годишния период на съществуване на Института негови членове са били водещи учени със значителни постижения в лесобиологията като академиките на БАН Борис Стефанов, Петко Д. Петков и Мако Даков, член-кореспондентите на БАН Васил Стоянов, Никола Пенев и Боян Роснев. Сега работят 5 професори, 19 старши научни сътрудници, 17 научни сътрудници и 23 инженери, химици и биолози. От изследователите с научна степен са 37, в т.ч. доктори на науките - 6, и доктори - 31.

Отчитайки стратегическите цели и приоритети на българските и международните институции по отношение на горите и лесобиологичната наука, Институтът за гората при БАН насочва изцяло изследователската си дейност за тяхното научно обезпечаване. През следващите години изследователската дейност ще се извършва по окрупнени международни и национални проекти, включващи учени от различни направления. На изследователите и служителите от Института предстои решаването на трудни и отговорни задачи за настоящето и бъдещето на българската гора.

Да - с „Шипкалес“

Промените в Закона за горите възстановяват като субект на стопанска дейност държавните горски стопанства. Същевременно в Правилника за прилагането на Закона не се отменят положенията на досегашните взаимоотношения между държавни структури и частни дружества - двете страни при добива и продажбата на дървесина. Ясно е, че в новите условия между тях не трябва да се допусне конфликт. Перспективи са нужни и за двете страни. Гаранции - също. За съжаление в България не останаха много стабилните горско-търговски дружества. Но едно от тях - „Шипкалес“, е от малкото доказали се и коректни фирми. Опитна и отговорна към горското производство, „Шипкалес“ ЕАД с основание може да се смята за „витрина“ на отрасъла и би трябвало да привлича горските стопанства, тръгнавши да развиват стопанска дейност.

Преди три години разказахме за дейността на фирмата, като попитахме от страниците на сп. „Гора“: „Защо не с „Шипкалес“?“. Днес спокойно можем да махнем въпроса от заглавието и да кажем: „Да - с „Шипкалес“.

„Шипкалес“ ЕАД - Казанлък, през 2009г. навършва 10 години от създаването си. Фирмата се разви във възходяща посока не само благодарение на целите, поставени практически пред всички горско-търговски дружества в отрасъла - дърводобив и търговия с дървесината. А и благодарение на идеята на ръководството на фирмата, оглавявана от лесовъда инж. Никола Христов, да организира своите дейности като „едно малко горско стопанство“. И то не разполагайки с нещо повече от другите горско-търговски фирми. Дружеството получи като актив горска техника от 80-те години на миналия век. Но, макар и стара и постоянно ремонтирана, тя все още издейства дори по планинските дърводобивни обекти. Остава като подходяща и организацията на труда в дърводобива - работи се с постоянни комплексни бригади. Видя възможностите за преработка на дървесината - открити са и са оборудвани два цеха. Насочи се и към алтернативните дейности - рибовъдство и хотелиерство. Ангажира се с поддържането на горскопътната мрежа в района. Изигра ролята на важен за региона социален фактор - във фирмата 180 души са на постоянен трудов договор, няколко десетки - на временен. И съпричастността на работещите във фирмата към горската професия се оказва много важна.

Новият хотел-ресторант „Пътървата“

Управител на „Шипкалес“ ЕАД инж. Никола Христов

През това десетилетие „Шипкалес“ ЕАД установи добра ритмичност в дърводобивната дейност, като осигурява годишно 35 000 - 40 000 м³ добив на дървесина, който извършва на територията на ДЛ (сега - ДГС) Казанлък и Мъглиж и ДДС (сега - ДЛС) „Мазалат“. Досега и двете страни - държавното поделение и частната фирма, са се стремили да работят във взаимна полза: гарантираното усвояване на лесосечния

фонд на съответните лесничейства позволи на РДГ - Стара Загора, да има добри финансови резултати. Именно защото се чувства и е горско формирование, лесокултурните дейности фирмата поддържа със същото постоянство, въпреки безброй трудности и формалности, съпътстващи това горско мероприятие в днешно време.

С една дума, дружеството е стабилно звено в отрасъла, като за 2006 г. е на първо място сред трите отличени горски предприятия

чески фирми в страната, а в „Икономически годишник на Регион Стара Загора“ през 2008 г. е сред водещите в сектор „Селско, горско и ловно стопанство“.

ЗАЛЕСЯВАМЕ, ЗАЩОТО СМЕ ЛЕСОВЪДИ

През 2008 г. фирмата е извършила почвopодготовка на 620 дка и е залесила 376 дка, предимно в опожарените от летните пожари площи. Отгледаните култури са на 1572 дка, а отгледаните иглолистни насаждения са 279 дка. Тези цифри са малък подвиг за една фирма, като се има предвид, че работещите в лесокултурните дейности се набират само от Бюрото по труда. За пет години на действие тази програма декларира добри намерения спрямо хората, които искат да работят (тя така се и казва „От социални помощи към постоянна заетост“). Но резултатите от програмата за горското производство не са такива, каквито очаквахме при тръгването ѝ. Пример за Казанлък. По разчет за 2008 г. са наети 59 работници, след 1-2 месеца вече има над 80 заповеди и въртележката продължава. Тези хора нямат никакви трудови навици, не желаят и да ги придобиват. - Ако не ни беше свидно залесяването - казва инж. Людмила Трифонова, която е лесовъд, работи тук от основаването на фирмата, сега отговаря и за кадрите, - отдавна да сме го изоставили като дейност, защото нямаме никаква икономическа сметка да го вършим.

ДЪРВОДОБИВ КАТО ЕДНО ВРЕМЕ

Във фирмата дърводобивът е организиран наистина както в едновременното горско стопанство. Това е добре - с него се занимават дългогодишни и опитни кадри, с 25-30, че и 40-годишен стаж. Лошото е в старата техника, която по стаж гони работещите с нея. Към „Шипкалес“ има 9 комплексни бригади от четирима дърводобивници с един трактор. Половината от бригадите работят във високпланинските обекти. Там е нужен по-висш „пилотаж“ в професията, защото и „екстримите“ на планината са все едни и същи през годините - високо, стръмно, студено. Затова там отиват най-опитни секачи. Но и там, и по-надолу в планината организацията е еднаква, отработена с години - бригадирът с трактора, единият секач е в сечището, двамата други - на долния склад. Ето го и целият комплекс.

Със Спас Миленов - технически ръководител на обекта над яз. „Копринка“ (в дружеството има 7 технически ръководители на обекти), вървим из сечището, където няколко бригади работят от един месец. Мястото е хубаво, но летните горски пожари са белязали с черни рани горските насаждения, създавани да пазят язовира и да красят околностите му. Секачите работят „в изгоряло“. От височината със закачените стъбла се спуска трактор и въпреки преклонната му възраст, личи, че го води опитна ръка. От возилото пъргаво слиза бригадирът - Рамиз Имамов. 30 години в гората. Имамов казва: „Това е целта на фирмата - бригадирът да обучи по-младите, да им даде професия, да ги научи на тънкости и как да я упражняват безопасно. Бригадата зависи от работата на трактора, затова бригадирът винаги заста-

Дърводобивен обект край яз. „Копринка“

Бригадата на Калчо Янев

Бригадата на Рамиз Имамов

Бригадата на Николай Колев

ба там“.

Но пък трактористът зависи... от трактора. С подгържката на тези машини днес е все по-трудно.

- Да - споделя управителят на „Шипкалес“ инж. Никола Христов, - бихме могли да инвестираме в 1-2 нови трактора (на днешно време това е около 200 000 лв.), а не да даваме много пари за постоянни ремонти на старите. Но каква перспектива има дружеството в дърводобива дори за следващата година? За сега - неясна.

Дружеството разполага с автобуси за превоз на работниците, 7 коли за превоз на дървесина „КамАЗ“, 6 товарачни крана, познати у нас преди години като „Шипка“, защото са произвеждани на базата на шведския „Хиаб“, но в българско предприятие - ЗРНО „Шипка“ в Казанлък. Предприятието и сега съществува и при всяка поръчка е готово да реагира.

ПРЕРАБОТКА И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА ДЪРВЕ-СИНАТА

Дружеството не само добива, продава и купува дървесина. То я оползотворява много добре в цеховете за преработка. За изглобистната е специализиран цехът в с. Енина, който от една година е с нови банцизи - LT 15 на Wood-Mizer. По-професионални, а и по-производителни са - за един ден преработват 16 кубика дървесина на греди, дъски, талпи, общо към 4000 м³ годишна продукция. Т.нар. капаци от тропите отиват за още една преработка - на дъски с по-ниско качество. Дванадесет души намират препитание в цеха. В Ремонтната работилница - много важно звено предвид честите аварии на старата техника, още петима.

В дървообработващия цех за букови трупи в с. Горно Изворово вече се трудят общо 25 души (преди две години бяха 16). И тук са преоборудвани с Wood-Mizer. Произвеждат се дъски, детайли за Завода за столове „Хемус“ - Троян, паркетина. Продукцията е увеличена до 4000 м³ годишно.

На територията на цеха работи и цепачна машина. Древна, но подгържана, тя оползотворява всяко парче крива и нискокачествена дървесина - за дърва.

Само преди години цехът в Горно Изворово е едно хале без покрив. Направеното тук е учебникарски пример за предприемчивост. Всичко, до което фирмата се докосва, не само се оправя, но става и по-добро. Към горноизворовския цех са построени вече и битови помещения за персонала.

АЛТЕРНАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

Така ги наричат в „Шипкалес“, защото наистина смятат за свой първи ангажимент горското производство. Но пък в алтернативните инвестират по-смело, защото виждат бързата възвръщаемост на вложените средства. И докато развъждането на пъстърва може да се сметне за дейност, присъща за горите, алтернативно за фирмата е хотелиерството. Ако се върнем малко по-назад, ще си спомним, че на много места в горските стопанства на България риборазвъждането е организирано като т.нар. странична дейност. Горското стопанство - Казан-

лък, построява рибарниците през 1965 година. В началото на 90-те те са само един спомен за успешна дейност. Но през 2000 г. „Шипкалес“ се захваща с възстановяване на целия комплекс - зарибява водните басейни с пъстърва, като го-

Цехът в с. Енина

Цехът в с. Горно Изворово

Ремонтната работилница в с. Енина

дишното производство стига 10 т риба, ремонта госта добре старата горска хижа и я превръща в хотел-ресторант „Пъстървата“. През 2008 г. това място отново не може да се познае, защото е още по-добро - хотелът е разширен, обзаведен, достроява се конферентна зала, а ресторантът със своите 16 рецепти за пъстърва е познат в цялата страна. Районът около Казанлък се превръща в много посещавана туристическа атракция и потокът на посетителите на комплекса, в който работят 20 души, не секва.

Светлана БЪНЗАРОВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

Открит Академичен съвет

На 25 ноември м.г. се състоя откритото заседание на Академичния съвет на Лесотехническия университет. На него бяха представени резултатите от дейността на Центъра за насърчаване на предприемачеството и бяха обявени наградите за научноизследователската дейност за учебната 2007-2008 година.

На заседанието присъстваха зам.-министърът на икономиката и енергетиката Анна Янева, зам.-министърът на образованието и науката Ваня Добрева, председателят на ДАГ доц. Стефан Юруков, председателят на патентното ведомство Красимир Манев, преподаватели и студенти.

Академичният съвет бе открит от ректора проф. Нино Нинов, който прочете и поздравителен адрес до участниците на заседанието от вицепремиера на България г-р Меглена Плулчиева.

Доц. Румен Томов, зам.-ректор на Университета, представи преглед на дейността на ЛТУ през отминалия период.

Бяха презентирани новите издания на Центъра, иницирани и организирани за издаване от неговия ръководител доц. Владимир Пиралков. Проф. Йорданка Станчева представи книгата „Наръчник на предприемача в биологичното земеделие“, а проф. Веселин Брезин - „Наръчник на предприемача в дървообработващата и мебелната промишленост“.

Зам.-министър Анна Янева и зам.-

министър Ваня Добрева връчиха оборудване за създаване на собствен бизнес и награди за дизайн на уеб сайт на ЛТУ, осигурени от Центъра за насърчаване на предприемачеството на студентите и докторантите - Мирослав Ганев, г-р Мария Савова, г-р Мариана Кисьова, Златан Данчев, Елена Георгиева, Младен Богдански, Салид Джамал, Фикри Молламехмедов и Даниел Йорданов.

Председателят на ДАГ доц. Стефан Юруков връчи сертификатите на студенти и дипломанти за участие в курс по Програма „Еразмус/Сократ“. Сертификати с 10 кредита по Европейската кредитна система получават - Лора Петрова, Наталия Пенчева, Цветелина Симеонова и Стефан Сотиров.

Доц. Владислав Тодоров представи информационната система за електронен регистър на завършилите ЛТУ студенти след 2002 година. Базата данни обхваща над 2400 студенти. Регистрирана е и реализацията на 850 служители в системата на ДАГ.

Проф. Нино Нинов връчва наградата за постигнати високи научно-изследователски резултати на доц. Александър Ташев

Проф. Нино Нинов обяви решението на Академичния съвет от 5 ноември 2008 г., с което - за първи път, награда на ректора получават преподаватели, постигнали високи резултати в научноизследователската работа. Научните разработки са оценявани по 50 критерия, като се предвижда тази награда да се връчва всяка година. Класираният се на първо място преподавател и учен получава почетна грамота и парична награда от 2000 лева. Предвиждат се и три втори награди - с грамота и по 1000 лева.

За учебната 2007-2008 г. с почетна грамота и награда на ректора за първо място в постигането на високи научноизследователски резултати получи доц. г-р Александър Николов Ташев. Останалите трима отличени са доц. г-р Николай Иванов Минковски, ст. ас. Катя Георгиева Тренчева и доц. г-р Георги Стоянов Тренчев. **Г**

IFSS разглежда България

• Маршрути на 36-тия Международен симпозиум на бъдещите лесовъди

Инж. Чавдар ЖЕЛЕВ - председател на Организационния екип

От 3 до 17 август 2008 г. България бе домакин на 36-тия Международен симпозиум на студентите по горско стопанство (IFSS) - www.ifssbulgaria.com), организиран от Студентския клуб по опазване на природната среда при Лесотехническия университет - София (СКОПС - ЛТУ) и проведен под патронажа на президента на Република България Георги Първанов. Основната цел, която ние като домакини успяхме да постигнем, е да създадем атмосфера на колегиалност, научен професионализъм и стремеж към съвършенство, без расова дискриминация и ограничаващи бариери на културните различия и традиции не само между студентите лесовъди, но и на всички млади хора - граждани на света.

РЕКОРДИТЕ НА СИМПОЗИУМА

Световният симпозиум, преминал под мотото „Уважение към природата, за да има гора за бъдещето“, остана в историята с абсолютен рекорд по броя на страни и участници от началото на неговото провеждане през 1973 г. в Англия - 110 представители от 32 държави. Досега челното място е заемала Холандия с 19-тия Международен симпозиум (1991 г.), където са присъствали за първи път участници от всички континенти, но с по-малък брой страни и делегати. Нашият форум регистрира 166 участници от 44 страни - Австралия, Бразилия, Англия, студенти от Лесотехнически университет - България, Южна Африка, Белгия, Венецуела, Словакия, Германия, Франция, Гърция, Тайван, Индонезия, Чили, Испания, Република Корея, Колумбия, Македония, Нигерия, Полша, Естония, Словения, Италия, Турция, Уганда, Албания, Япония, Финландия, Сърбия, Хърватска, Чехия и други. Някои от тях - Албания, Колумбия, Япония, Нигерия, Уганда и Венецуела, участваха за първи път. За съжаление по ред причини не пристигнаха пратеници на Аржентина, Канада, Гана, Еквадор, Бангладеш, Камерун, Китай, Коста Рика, Куба, Парагвай и Перу. Официалният език бе английски. България бе 21-та по ред държава домакин, но първа през XXI век.

За да придобият по-цялостен поглед върху състоянието на горите, дивеча, защитените територии на България, за 15 дни участниците в симпозиума пропътуваха над 2000 км - от морското равнище до връх Вихрен (2914 м).

КАКВО НАУЧИХА ЗА НАС?

Домакинството ни бе уникален шанс младите учени и студенти да се запознаят с природните дадености, начините, по които стопанисваме горите си, културата, тради-

циите и историята на България. За двете седмици на българска територия колегите не спряха да се учудват на разнообразна природата и ландшафт, и то на континент, за който се предполага, че е с доминиращ градския пейзаж.

След изнесените интересни лекции и доклади от международни и български учени делегатите напуснаха София в посока към едно от най-добрите държавни ловни стопанства в България - „Искър“, за да придобият впечатления от начина на стопанисване на

▲ Поглед към България от връх Вихрен

▼ В прекрасната Рилска обител

Специална снимка на нежната част от бъдещата световна лесовъдска общност

Емоции сред водите на яз. „Студен кладенец“

дивеча и развитието на ловния туризъм. Благодарение на перфектната организация от страна на директора на стопанството инж. Иван Явричев те успяха да видят всичко, което едно съвременно ловно стопанство може, а и трябва да предлага, за да бъде в елита на ловния туризъм - конна езда (научиха как може отлично да се съчетава отглеждането на коне не само за развитие на конен туризъм, а и за охрана), риболов и разходка с лодка по яз. „Искър“, джип сафари, стрелба по асфалтови панички и по мишена. За правоспособните ловци беше организиран и лов на дива свиня чрез издебване. Любителите на фотосафарито имаха възможност да наблюдават стада с повече от 150 лопатари и благородни елена. Мнозина не бяха виждали толкова много елитни животни с качествени трофеи. Националният парк „Рила“ с директор инж. Красимир Кацарски организира преходи по екопътеката „Бели Искър“ и района на в. Ястребец (участници от Германия след симпозиума се върнаха отново за неколкодневни преходи) и около х. Мусала. Директорът на Природен парк „Рилски манастир“ инж. Вангел Аврамов приветства участниците с прекрасен пикник. Инж. Свилена Божилова - директор на Горска семеконтролна стан-

ция - София, показва семенните бази в района на природния парк и флористичното богатство на местообитанията. След Рила планина делегацията се отправи към Родопите, където бе посрещната от инж. Илия Зиврипанов - директор на УОГС „Юндола“. Незабравими впечатления от истинската красота на българската природа остави Националният парк „Пирин“, където домакинстваха директорът д-р Георги Грънчаров, инж. Иван Гергов и целият екип на дирекцията. След интересната беседа за целите и проблемите на парка, проведена на Бъндеришка поляна, група от 40 души стигна до в. Вихрен, където можаха да видят така редкия еделвайс - символ на ендемичното богатство на Пирин. Останалата част от делегацията направи кратък преход до Байкушевата муря и езерата около х. Вихрен. На другия ден делегатите представяха доклади за проблемите и начините на стопанисване на природните ресурси и горите в своята страна. Бяха изнесени над 35 презентации, след което се проведе и 3-тата Генерална асамблея. В късния следобед делегацията се отправи към Парка за реадaptация на танцуващи мечки край Белица. След като посетихме Мелник и Роженския

манастир, Джаролд Дашууд от Австралия обобща по своеобразен начин впечатленията на всички: „Как може да има толкова голямо разнообразие на толкова малко разстояние! До вчера бяхме на в. Вихрен - 2914 м, и само на 50 км южно от него имаме 437 м надморска височина на град Мелник. В моята страна имаме голямо разнообразие не само биологично, но и на местообитанията, но там разстоянията между тях са стотици и хиляди километри!“.

Благодарение на инж. Светослав Татарски - директор на ДГС - гр. Сандански, участниците научиха повече за природните условия и тяхното влияние върху различните насаждения и видовете сечи в района на стопанството. Делегацията посети и дома на баба Ванга в м. Рупите.

Ще се запомни и международната вечеря в Юндола, продължила цели 6 часа, за да могат представители от всички страни да предложат традиционни ястия и напитки, съчетани с песни и танци.

Пътят през Родопите - от язовирите „Голям Беглик“ и „Широка поляна“ до Триградското ждрело, нямаше как да остане незабелязан. Великолепното посрещане - с каба гайдата пред входа на пещерата „Дяволското гърло“, организирано от инж. Красимир Каменов - зам.- директор на РУГ - Смолян, и инж. Захарина Бакларева - директор на ДГС - Триград, показа гостоприемството на родопчани. Младите лесовъди бяха запознати с горските ресурси на тази част от страната, с видовото разнообразие на дървесната растителност и с високопланинския дърводобив. Пещерата „Дяволското гърло“ изцяло погълна интереса на гостите, които със затаен дъх слушаха митичната история, разказваща, че това е мястото, където Орфей е преминал в света на боговете.

Два дена от програмата бяха отделени за красивия язовир „Студен кладенец“ край с. Нановица, където със съдействието на председателя на СЛРБ доц. Христо Михайлов и на началника на отдел „Лов“ инж. Михаил Бояджиев бе организиран палатковият лагер. На разположение бяха над 30 двойни каяка и 4 моторни лодки от Спротен клуб „Къща за книги и приключения“ за всички участници, които наблюдаваха лешоядите в резервата „Вълчи дол“ и огромното птиче богатство на този район. Бе показан целия технологичен процес за отглеждането на пъстърва. Бяха проведени и обучителни преходи на територията на ловния участък на СЛРБ, за да се наблюдават живеещите без заграждения стада от лопатари - повече от 200 животни. Това направи силно впечатление на представителите от много страни, тъй като при тях този вид се отглежда само в затворени пространства.

Проведохме и четвъртата официална сесия на Генералната асамблея, на която Фрауке Тороде от Гьотинген, Германия, бе избрана за президент на IFSA през следващата го-

дина. В своето първо слово като президент тя не скри радостта, че нейното избиране се случи в такава красива страна като България.

Едно от най-добрите посрещания беше организирано от Природния парк „Странджа“ с директор инж. Стефан Златаров и инж. Мария Патронова - ст. експерт по туризъм и рекреация, в с. Бръшлян. В своята лекция за дейността на парка домакините наблегнаха на добрите практики в съжителството между защитената територия и местното население. Всички участници с възторг опознаха странджанските културни и кулинарни традиции - хора и песни на фолклорната група на бръшлянските баби, танци от нестинарите на с. Бродилово, домашно приготвени фасул и баница.

С морето, стопаните на горите и дивеча и със стария град младите посланици на лесовъдството се запознаха благодарение на ДЛС „Несебър“ с директор инж. Магдалена Мандулева.

Първата среща на участници в студентския симпозиум с третия български национален парк „Централен Балкан“ бе организирана от директора инж. Нела Рачевиц в района на Калотер. Участниците минаха по една от най-хубавите екопътеки в България - „Бяла река“, и участваха в дискусията за проблемите на националните паркове в света. Благодарение на прекрасното домакинство на Община Велико Търново в лицето на кмета д-р Румен Рашев на делегатите бе показа-

на от хълма Царевец грандиозната аудио-визуална програма „Звук и светлина“.

СЪДЕЙСТВИЕ

Симпозиумът бе закрит в Аулата на Лесотехническия университет. След срещата бяха публикувани множество доклади и презентации в бюлетините на IUFRO, CFA, EFI, IFSA и други световни организации в областта на горите и екологията, което е едно световно признание за нашето домакинство. Това бе своеобразна проверка на мнението на света за природното ни богатство и нашите възможности за опазването му.

За реализирането на този голям проект работи екип от 15 студенти от Лесотехническия университет. Досега в Източна Европа не е организиран подобен форум, а последният в Европа е отпреди 4 години. Благодарение на студенти и докторанти от НАТФИЗ, които снимаха през цялото време на срещата, направихме филм. Подготвихме и сборник доклади от изнесените презентации и научни разработки на лекторите и участниците в срещата. Филмът и сборникът ще бъдат разпространени в повече от 35 страни, както и в български институции и организации, помогнали за реализирането на този проект.

Ето защо искам да изкажа благодарност от името на всички лектори и делегати, взели участие в 36-тия Международен симпозиум на студентите по горско стопанство, и най-вече от Организационния екип, за оказано-

то доверие и подкрепа и безупречното съдействие на: Президента на Република България Георги Първанов, Държавната агенция по горите, Лесотехническия университет, WWF, фирмите „Щил“ и „Хускварна“, медийните партньори - списанията „Гора“ и „Плов и риболов“ и Българското национално радио, СЛРБ, Съюза на лесовъдите в България, Държавните ловни стопанства „Искър“ и „Несебър“, Регионалните дирекции по горите в Благоевград и Бургас, Държавните горски стопанства в Триград и гр. Сандански, директорите на УОГС „Юндола“ и „Петрохан“, Горската семеконтролна станция - София, Асоциацията на парковете в България, Дирекциите на Националните и Природните паркове - „Рила“, „Пирин“ и „Централен Балкан“, „Странджа“ и „Рилски манастир“, общините Велико Търново, София и Девин, НАТФИЗ, НЕТ ИС САТ, Парка за танцуващи мечки - Белица, Държавната агенция по туризъм, Министерството на външните работи, Националния исторически музей, жителите на с. Бръшлян и на нестинарите от с. Бродилово, на доц. Петър Желев и доц. Стефан Мирчев от ЛТУ и най-вече на целия екип, спомогнал за реализирането на този важен проект.

Успех на колегите, които ще организират следващите симпозиуми - в Индонезия през 2009 г. и Южна Корея през 2010 г. За нас това беше една прекрасна школа за бъдещата ни професионална реализация като инженери лесовъди.

Нови книги

Е. Джунински.
Моята лесничейска съдба.
Филвест 2008

Това са мемоари на един лесовъд - емоционален автобиографичен разказ за

важното в живота на един по призвание „горски човек“ от поколението, на което българската гора дължи много. Вълнуващ разказ за малки и големи случки, наредени във върволицата на човешкия делник, малка по обем, но голяма според дълбочината на споделеното и преживяното книга.

„Можете да ме обвините в пристрастие, но гората е била и си остава моята голяма и изстрадана любов!“ - е признанието на автора в предговора на книгата. „Кратките автобиографични бележки“ са последвани от „Съзнателен живот и дейност“ - главата, в която авторът разгръща художествена картина на своя живот в шест части, всяка под знака на важно, съдбоносно събитие. Третата и четвъртата част са разказ, свързан пак със съдбата на българската гора - отначало това е гората на Югоизточен Пирин, след това - на ГС - Чупрене, а след 1972 г. - Природонаучната експозиция към Градския исторически музей в Белаградчик, на която авторът е уредник. Преобладава носталгичният тон по вече отминали времена, но въпреки това книгата завършва не само с оптимизъм, но и с няколко стихотворения и една рисунка, събрали най-съкровени чувства на един честен, откровен и изкушен от перото лесовъд.

IN MEMORIAM

На 8 декември 2008 г. почина
инж. Тодор Димитров Паракозов

Роден е на 8 март 1923 г. в с. Долен, Благоевградска област. Завършва гимназия през 1942 г. в гр. Гоце Делчев. От 1942 до 1945 г. по време на редовната военна служба участва във втората фаза на Втората световна война. През 1950 г. се дипломира в Лесотехническия факултет на Селскостопанската академия - София, отдел „Горскостопански“.

Работи като стажант в бригада по измерване и устройство на горите, а след това е назначен за началник на горскотехнически участък в Яворовското горско стопанство, Гоцеделчевско. От 1951 до 1953 г. е директор на Горско стопанство „Дикчан“ - с. Сатовча, след което е назначен за референт-ръководител по стопанисване на горите, а след това за началник на Окръжното управление на горите в Благоевград. От 1967 до 1972 г. е районен директор на горите в Берковица. След това две години работи в Коми, като директор на Горскопромишлено предприятие - Усогоorsk. През 1974 г. отново е районен директор в Берковица. От 1975 до 1978 г. е председател на Районния комитет на Профсъюза на работниците от горите и горската промишленост в Коми. От 1978 до 1981 г. е на работа в ЦК на Профсъюза на работниците от горите и горската промишленост - София. От 1981 до 1986 г. е главен специалист в Главна дирекция „Горстрой“.

Инж. Паракозов посвещава пламенния си ентузиазъм на развитието на горското стопанство в Благоевградски окръг. Изпълнява отговорни задачи по дърводобива, залесяването, борбата с ерозията, опазване на горите от нарушения, вредители, пожари.

Автор е на многобройни публикации в печата. През 2003 г. издава книгата „През бурите оцеляхмe, мили мои“. Награждаван е с редица ордени и медали.

Поклон пред светлата му памет!

Лесовъдството е инвестиция в бъдещето на страната

(Продължение от стр. 3)

организации при формирането на тези промени в законите. Смятам, че най-големият минус на тези закони е, че не са работени и не се основават на базата на анализ. Нито единият, нито другият. Така, направените 178 отделни горски предприятия по Търговския закон влизат, първо, във вътрешна конкуренция, второ - отделните стопанства не могат да бъдат поставени под общ знаменател, защото нямат еднаква икономическа сила и по този начин едни ще просперират, а други са обречени на провал. Такъв подход в горския сектор не може механично да се прилага. Ако в едни райони има ресурс, а в други няма, това в никакъв случай не омаловажава ролята на държавата, която трябва да има задължението да инвестира и да се погрижи за тези „зелени“ стопанства. Този въпрос не е решен. Аз не се ангажирам с мнение какво точно да се предприеме, а поддържам тезата да се направи анализ на системата - това е и европейският подход, за да се види къде са силните и слабите места, и на тази база да се предложат съответните управленски решения - било то структурни, било то закони или административни. По отношение на постановките в Закона за лова и опазване на дивеча мога да кажа, че те са далеч от европейския модел и европейската практика за този сектор. Затова смятам, че е изключително важно да се направи анализ на горския сектор, да се използват възможностите на колегите от Австрия и на Европейската банка за възстановяване и развитие, да се чуят и експертите по горска икономика.

- Ще се впише ли някога България в европейските изисквания за екологосъобразен, чист от замърсяване и относително спокоен начин на живот за своите граждани?

- Това със сигурност ще стане, но кога? И на каква цена? Желанието ни е да стане час по-скоро и без загуби и поражения за природната среда. Реалността обаче изисква да се подготвим за труден и вероятно много по-бавен процес в това отношение в сравнение с други страни, но в крайна сметка подобряването на живота на българските граждани гарантирано ще стане. Имаме чудесните природни дадености, които не трябва да допускаме да се променят негативно и необратимо. Това ще бъде страшно за всички нас. За ускоряване на позитивните процеси в България особено място и роля има гражданското общество.

- Какво ще пожелаете на лесовъдската колегия за 2009 година?

- Пожелавам на всички колеги, на всички лесовъди и горски служители и работници, на всички природозащитници и радетели за съхранена природна среда здраве и една добра година. Тя обаче няма да бъде лека в условията на световната криза, но именно в такива моменти можем да разчитаме на здравите корени и принципи на лесовъдската професия, на морала и отговорностите, които тя носи в същността си. Защото тази професия не е за един мандат, нейната дейност е инвестиция в бъдещето, което, от своя страна, е част от онова бъдеще за България, към което се стремим.

Борис ГОСПОДИНОВ
Светлана БЪНЗАРОВА
Снимка Йордан ДАМЯНОВ

Wood-Mizer
from forest to final form

**Естествено
с най-добрите зъби**

Екотехпродукт ООД
София

ул. Стар Лозенски път 38
тел.: 02/979 17 10, 0899 133 107

www.wood-mizer.bg
office@ecotechproduct.com

DOUBLE HARD
SILVER TIP
PROFESSIONAL

Традиционната пресконференция за изминалата година

Ръководството на Държавната агенция по горите проведе на 17 декември 2008 г. традиционната пресконференция, информираща за постигнатите през изтичащата година резултати в горския сектор. Готови да отговорят на интереса на журналистите към горската тема бяха председателят на Държавната агенция по горите - доц. Стефан Юрков, зам.-председателите - инж. Йордан Радославов, инж. Илия Симеонов, инж. Росен Попсапов, главният секретар - инж. Валентина Маринова, директорите на всички дирекции в Агенцията. Приоритетите, състоянието и резултатите в дейността на ДАГ за периода от януари до ноември 2008 г. бяха представени от директора на Дирекция „Информационни дейности“ инж. Спас Тодоров. Определящите за периода дългосрочни

стратегически цели са икономическа стабилизация, създаване и поддържане на устойчиви екосистеми, повишаване на качеството на живот чрез запазване и подобряване на социалните и културните измерения на горите, подобряване на информираността, координацията и междусекторното сътрудничество. Годишната програма за работата на ДАГ е била подчинена на реструктурирането на сектора, природосъобразното и устойчиво стопанисване на горските ресурси, ловната фауна и защитените природни територии, развитие на икономически жизнени и конкурентни горскостопански и ловностопански дейности, създаване на условия за ефективна защита на горите и дивеча, повишаване на административния капацитет и адаптиране към изискванията, свър-

зани с членството в Европейския съюз. Започнаха да работят и инвестиционните програми на НФ „Българска гора“, които целят бързо реинвестиране на дейности в горите. В кратки срокове предстои по трите инвестиционни програми да бъдат разгледани и одобрени над 300 проекта на стойност 16 млн. лева. Размерът на действителното ползване на дървесина от държавния горски фонд през 2008 г. е 3.867 млн. м³ лежача маса. За подобряване на охраната на горите, дивеча и рибата са направени промени в нормативни документи, подобрено е взаимодействието с други институции и организацията на работа, квалификацията на служителите и е въведена системата „Електронен превозен билет“. В резултат на извършените повече от 137 000 проверки за първото шестмесечие са констатирани 10 260 нарушения, съставени са 13 000 акта, издадени са 43 осъдителни присъди, запечатани са 31 обекта за преработка и търговия с дървесина, наказани са 505 служители, броят на актовете е увеличен с 10 %, намалели са с 33 % незаконните количества дървесина по актове, увеличени с 38 % са изпратените до прокуратурата преписки. В сравнение с миналата година за периода януари-ноември броят на горските пожари е намалял - 581 (1478 през 2007 г.), а също и опожарената горска територия - 52 872 дка (430 000 през 2007 г.), намалели са и преките щети от горските пожари - 63 884 лв. (повече от 21 млн лв. през 2007 г.). Към 30 ноември 2008 г. разчетът за приходите е изпълнен 127.3 % като тяхната стойност е 145 809 хил. лева.

Екатерина ПОПОВА

IN MEMORIAM

На 13 декември 2008 г. почина проф. Петър Костов Петров.

Роден е на 21 февруари 1925 г. в Своге. През 1951 г. завършва специалност „Лесовъдство“ в Селскостопанската академия. През следващата година е редовен аспирант във ВЛТИ, а от 1956 г. е асистент. Защитава кандидатска дисертация през 1957 г. и получава научната степен „кандидат на селскостопанските науки“, става старши асистент. През 1965 г. е избран за доцент, а през 1979 г. - за професор по специални ползвания в горите. Преподава дисциплините „Лесоползване“, „Специални ползвания и стандарти в горите“. Подготвя стотици инженери по горско стопанство, над 50 дипломанти и специализанти. Проф. Костов е ръководител на Катедра „Лесоползване“ от 1979 до 1982 г. и секретар на СНС по горско стопанство и озеленяване към ВАК от 1983 до 1989 година. Научноизследователската дейност на проф. Костов включва над 90 публикации. Основните направления на изследванията са свързани със смолодобива и ресурсите на горски плодове, билки, гъби. Автор е на четири книги и три учебника. Награждаван е с орден „Кирил и Методий“ - I и II степен, и „Почетен знак на ЛТУ“.

Поклон пред светлата му памет!

IN MEMORIAM

На 20 ноември 2008 г. почина д-р Янко Цветков.

Роден е на 7 март 1958 г. в София. Висше образование завършва през 1984 г. във ВИЗВМ - Стара Загора, специалност „Ветеринарна медицина“. Започва трудовия си стаж като ветеринарен лекар на участък, а през 1986 г. постъпва в Централната лаборатория по биология и болести на дивеча, предшественик на Националната научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча. В продължение на 22 години, преминавайки през всички стъпала на научната кариера: специалист, научен сътрудник, старши научен сътрудник, Янко Цветков се изгражда като един от най-добрите специалисти по заразни и паразитни болести на дивите животни. Разработва и внедрява във ветеринарномедицинската практика нови патологоанатомични и патоморфологични техники на изследване и използването им за по-прецизна диагностика. През 1998 г. защитава дисертация, посветена на онкологичните заболявания при животните. Има публикувани над 85 статии и доклади пред научни форуми у нас и в чужбина. Особено задълбочени проучвания прави върху заболяването туберкулоза. Голям брой изследвания посвещава на паразитните заболявания при едрия и дребния дивеч и на инфекциозните заболявания.

За кратко време е директор на ННИСЛСББД.

Поклон пред светлата му памет!

В природните паркове

Много злато в „Златни пясъци“

С щедроото съдействие на многобагрената есен и ентузиазираното присъствие на усмихнати и слънчеви деца на 29-30 октомври 2008 г. в Природния парк „Златни пясъци“ се състоя първият Фестивал „Златна есен“. Във фестивалната програма под мотото „Багрите на децата“ участваха 12 детски градини като представители на екоучилищата от Варна (сн 1 и 2). Всяко учебно заведение се представи с по един отбор в две категории - танцови и музикални изяви. Тричленното жури - инж. Юлия Тумбаркова - директор на ДПП „Златни пясъци“, Иван Давидов - от Община Варна, Люба Манолова - от ЦДСН „Карин дом“, оцени творчеството на децата и раздаде награди и грамоти.

В Посетителско-информационния център се състоя кръгла маса на тема „Възможностите за туризъм в Природен парк „Златни пясъци“. Съорганизатор на кръглата маса е Варненската туристическа камара. Дирекцията на парка представи нов интерактивен маршрут „Песента на гората“. Той започва с говорещото (с гласа на актьора Камен Воденичаров) дърво и представя по атрактивен начин птиците в парка. Маршрутът предизвика интереса на туроператорските фирми и журналистите - участници в кръглата маса.

Снимки Йордан КОСТАДИНОВ

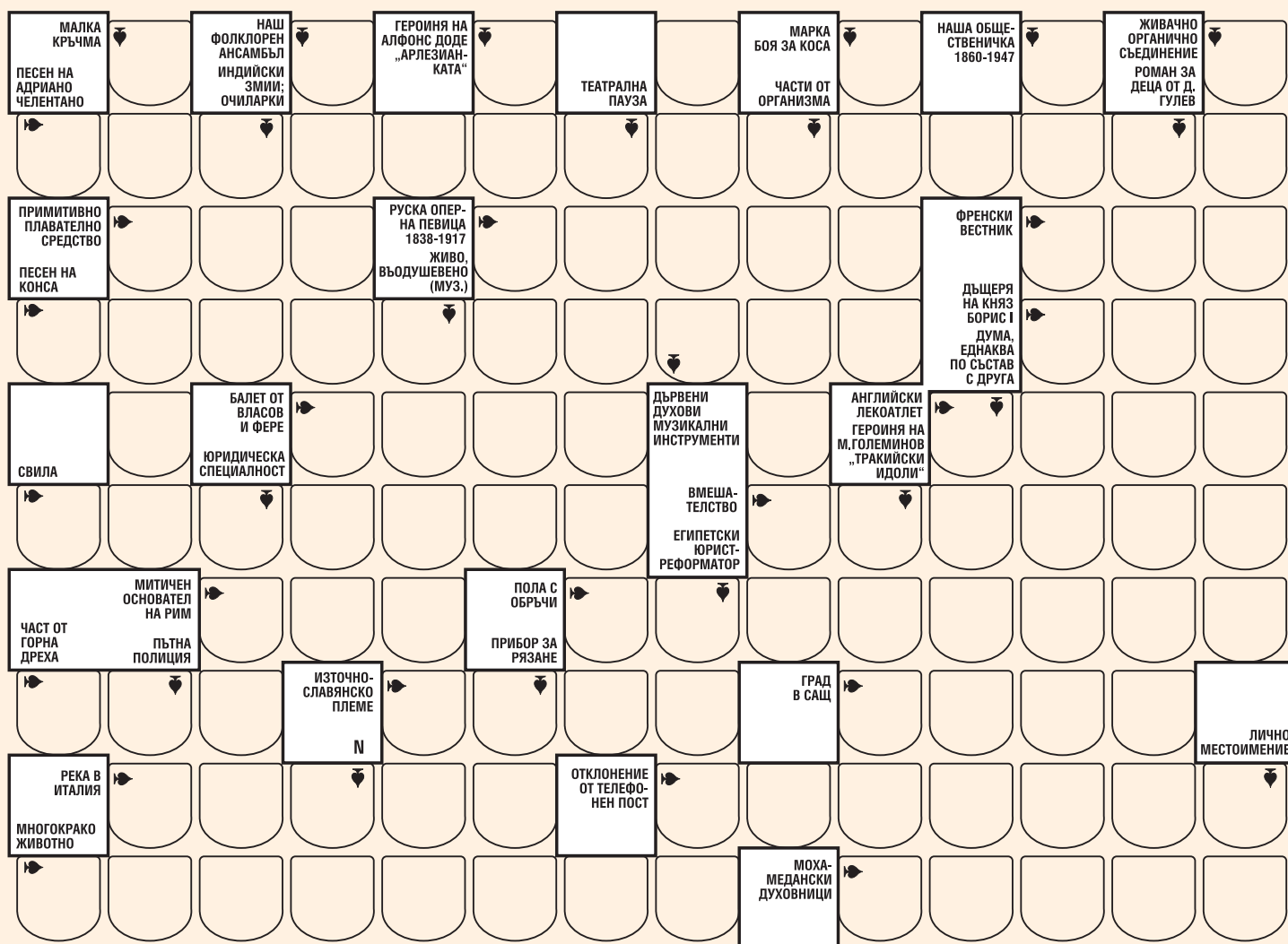
Фотоконкурс „Старейшините“

Здравейте! Познахте ли дървесния вид от снимките? Това е бръшлян, поразяващ с размерите си: обиколка-83 см, диаметър 23.4 см, а за възрастта му може само да се предполага, но със сигурност е повече от стогодишен.

Намира се в землището на Тетевен по долината на един от левите притоци на р. Бели Вит. Расте в основата на скала сред букова гора, на влажно, студено и плодородно място.

Симеон МИЛЧЕВ
ученик от Тетевен

РЕЧНИК: АВЕТО, ИНОС, ОВЕТ, РИДА

СТЕФАН КРЪСТЕВ

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БРОЙ 10/2008:

ВОДОРАВНО: Ива. Пинии. Реали. Мастило. Пират. Илик. Мура. Факс. Ясен. Ри. Кал. Лавър. „Неа“. Бор. Гора. Алги.

ОТВЕСНО: Тера. Лес. Ано (Жан-Жак). Сесии. Ексер. Етат. Каната. „Или“. Л.л. Итил. Иго. Ва. Явор. Ада. Поп. Килим. Анна. Неруда (Пабло). Воал. Зидар. Кръв. ИАТА. Сираци.

Саморасляци

Старият горски бай Нено Балканджията се оплаква на приятели:

- Жена ми е ужасно подозрителна. Ако се прибера рано вкъщи, тя мисли, че ще искам нещо от нея. Ако се прибера късно - мисли, че вече някъде съм го получил.

Неновица, вече опитна съпруга, споделя:

- В началото на брака ни моят съпруг бе за мен целият свят. Но с течение на времето понаучих госта географията...

Бай Нено сега лъчезарно потаен:

- Вчера бях на риба и хванах златната рибка.
- Браво и какво стана!
- Каза, че са ми останали две желания и мога да си избира само едното от тях - страхотна памет и безотказна ерекция.
- И ти какво си избра?
- Не помня...

СУШИЛНИ ЗА ДЪРВЕСИНА

GSM: 088 9 424 678
GSM: 089 8 614 581
www.klimatet.hit.bg
e-mail:klimatet@abv.bg

Център за природозащитни дейности във Враца

Един от най-хубавите коледни подаръци за врачанци бе откриването на Центъра за природозащитни дейности „Натура“ на Природния парк „Врачански Балкан“, което стана на 16 декември 2008 година. Присъстващите оцениха възторжено проекта, който превърна изоставената и почти рухнала сграда на Ески джамията в модерно средище за екологично образование. Постройката, която по исторически данни не е изпълнявала функцията си на дом за молитва от 1867 г., с разрушеното от земетресение минаре през 1953 г. добива статута на паметник на културата. Като държавна собственост сградата е предоставена за целите на проекта. Всички строителни работи са съгласувани с Националния институт за паметниците на културата. Остъкляването на сградата е извършено по специална технология, положена е нова подова настилка, а стените - почистени и освежени. Облагородено е и околното пространство.

Изпълнител на проекта е Клубът „Приятели на Природен парк „Врачански Балкан“, финансирането е от програмата на Phare „Трансгранично сътрудничество България - Румъния“ на общата стойност 90 425 евро. На тържественото откриване на центъра бяха (отляво надясно на сн. 1): зам.-кметът на Враца Иван Иванов, зам.-кметът и председател на Управителния съвет на Сдружение „Клуб „Приятели на Природен парк „Врачански Балкан“ Тони Милева, областният управител г-р Антонио Георгиев, председателят на Общинския съвет Николай Коцев, кметът на Враца Тотю Младенов, зам.-кметът Силвия Трайчева, началникът на отдел „Защитени територии“ в Държавната агенция по горите инж. Георги Тинчев и директорът на ПП „Врачански Балкан“ инж. Николай Ненчев. Лентата бе прерязана от г-р Антонио Георгиев, Тони Милева и Тотю Младенов (сн. 2). Бе подписано партньорско споразумение за съвместна дейност, страни в което са Областната управа, Община Враца и ДПП „Врачански Балкан“.

Многофункционалният център за природозащитни дейности „Натура“, който се намира в Кемера - най-стария квартал на Враца, е в подножието на планината, откъдето тръгват основни туристически маршрути. В сградата бяха открити постоянни експозиции, запознаващи с дейността на Природния парк „Врачански Балкан“, и голяма изложба, посветена на видния български военен, ловен и природозащитен деец Иван Сокачев.

Светлана БЪНЗАРОВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

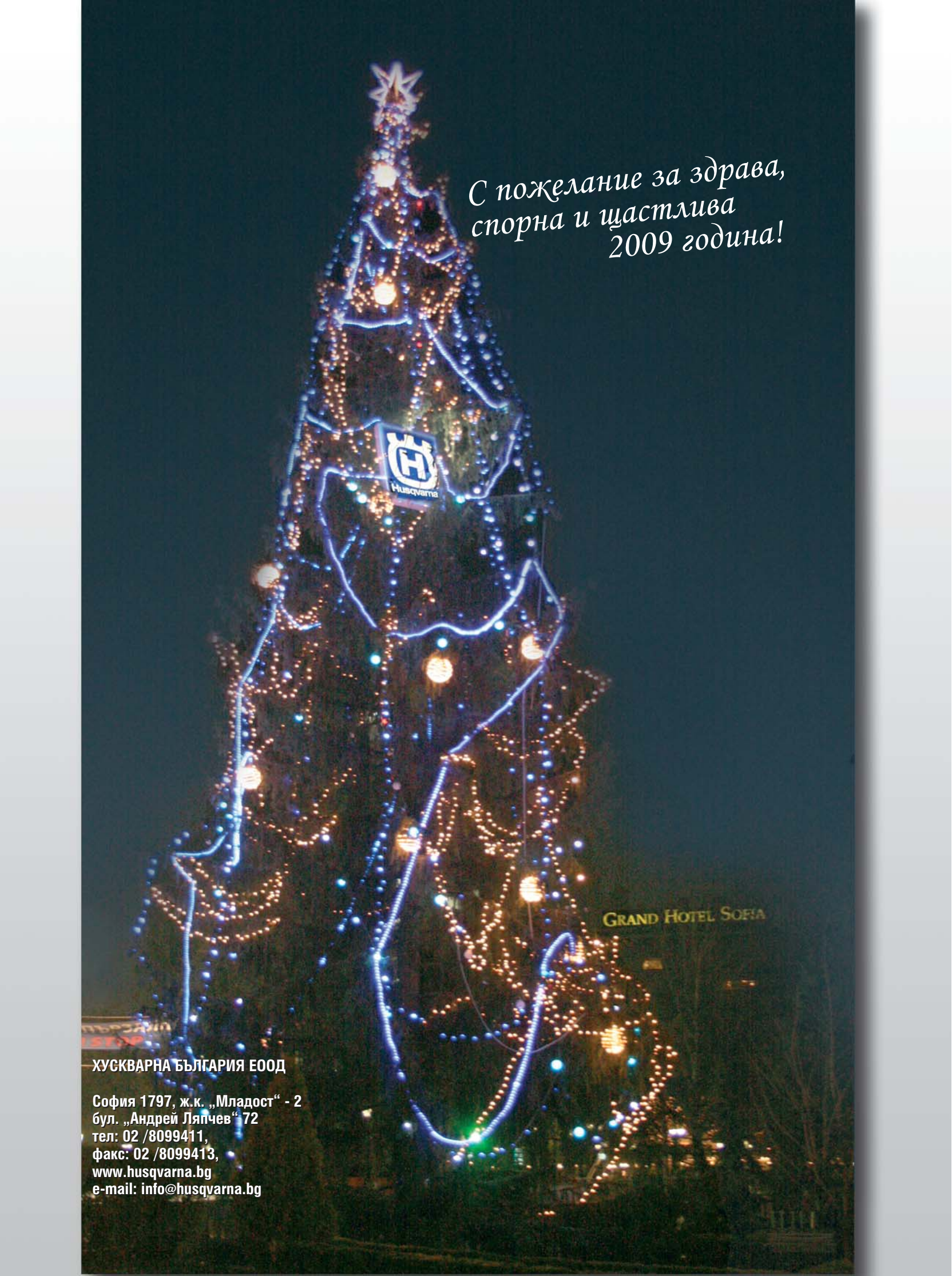
Сградата е преустроена в Природозащитен център по най-добрия начин, стените са запазени

Към експозицията

Внушката на Иван Сокачев - Светла Сокачева, бе почетен гост на откриването на изложбата

*С пожелание за здрава,
спорна и щастлива
2009 година!*

ХУСКВАРНА БЪЛГАРИЯ ЕООД

София 1797, ж.к. „Младост“ - 2
бул. „Андрей Ляпчев“ 72
тел: 02 /8099411,
факс: 02 /8099413,
www.husqvarna.bg
e-mail: info@husqvarna.bg